

**GLÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
CENTRAL STATISTICAL OFFICE**

Nr No. 1/2014

INFORMACJA INFORMATION

**O SYTUACJI
SPOŁECZNO-
-GOSPODARCZEJ
WOJEWÓDZTW**

**ON SOCIO-
-ECONOMIC
SITUATION
OF VOIVODSHIPS**

**ROK XIX
YEAR XIX**

**KWARTALNIK
QUARTERLY**

**WARSZAWA, CZERWIEC 2014
WARSAW, JUNE 2014**

Opracowanie publikacji
Preparation of the publication

GUS, Departament Badań
Regionalnych i Środowiska
*CSO, Regional and Environmental
Surveys Department*

kierujący
supervisor

Joanna Poświata – Naczelnik
Wydziału Analiz i Opracowań
Regionalnych
*Head of Regional Analyses and
Studies Section*

zespół
team

Elżbieta Grobicka
Joanna Hausman-Czerwińska
Magdalena Łaczyńska
Anna Patejuk
Krystyna Przepióra
Anna Sławińska
Ewelina Taratuta

Projekt okładki
Cover design

Sylwester Jabłoński

Zakład Wydawnictw Statystycznych
Statistical Publishing Establishment

Przy publikowaniu danych GUS – prosimy o podanie źródła

When publishing the CSO data – please indicate the source

ISSN 0866-9333

Publikacja dostępna na
Publication available on

www.stat.gov.pl

PRZEDMOWA

Publikacja *Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej województw* jest kolejną edycją tego opracowania wydawanego z częstotliwością kwartalną od 1996 r. Zawiera szereg informacji charakteryzujących sytuację społeczno-gospodarczą województw (NTS 2). Wszystkie prezentowane kategorie zostały przedstawione w ujęciu dynamicznym, a także w relacji do przeciętnych wielkości dla kraju w okresach kwartalnych lub okresach narastających.

Opracowanie składa się z części analitycznej, wzbogaconej prezentacją graficzną w postaci zestawu map i wykresów oraz części tabelarycznej, w której zamieszczono dane statystyczne z zakresu ludności, rynku pracy, wynagrodzeń, emerytur i rent, cen, budownictwa mieszkaniowego, podmiotów gospodarki narodowej, produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, wyników finansowych przedsiębiorstw, rolnictwa, dochodów i wydatków jednostek samorządu terytorialnego.

Część analityczna dostępna jest w formie PDF, natomiast tablice z danymi dostępne są w formie Excel. Szerszy zakres danych liczbowych dostępny będzie w Banku Danych Lokalnych w module danych krótkookresowych www.stat.gov.pl/bdl.

Dyrektor Departamentu
Badań Regionalnych i Środowiska

Dominika Rogalińska

PREFACE

The publication "Information on socio-economic situation of voivodships" is the subsequent edition of this elaboration issued on a quarterly basis since 1996. The edition contains a vast range of information characterizing the socio-economic situation of voivodships (NUTS 2). All categories have been presented in terms of dynamics and in relation to national aggregates quarterly and cumulatively.

The elaboration consists of analytical part enriched with maps and charts as well as tabular part containing statistical data on population, labour market, wages and salaries, retirement pay and pensions, prices, residential construction, entities of the national economy, sold production of industry and construction, financial results of enterprises, agriculture, revenue and expenditure of local self-government entities budgets.

Analytical part is presented in PDF format, whereas tables with data are accessible in Excel format. Detailed databases can be extracted online from Local Data Bank in dedicated section of short-term indicators module via our website www.stat.gov.pl/bdl.

*Director of Regional
and Environmental Surveys Department*

Dominika Rogalińska

SPIS TREŚCI	CONTENTS	Str. Page
Przedmowa	<i>Preface</i>	3
Spis treści	<i>Contents</i>	4
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	5
Uwagi metodyczne	<i>Methodological notes</i>	8
Objaśnienia znaków umownych	<i>Symbols</i>	16
PODSTAWOWE TENDENCJE	<i>BASIC TRENDS</i>	17
LUDNOŚĆ	<i>POPULATION</i>	23
RYNEK PRACY	<i>LABOUR MARKET</i>	27
WYNAGRODZENIA	<i>WAGES AND SALARIES</i>	37
EMERYTURY I RENTY	<i>RETIREMENT PAY AND PENSIONS</i> ...	40
CENY	<i>PRICES</i>	42
BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE	<i>RESIDENTIAL CONSTRUCTION</i>	47
PRODUKCJA PRZEMYSŁU I BUDOW- NICTWA	<i>PRODUCTION OF INDUSTRY AND CONSTRUCTION</i>	49
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘ- BIORSTW	<i>FINANCIAL RESULTS OF ENTER- PRISES</i>	51
ROLNICTWO	<i>AGRICULTURE</i>	53
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERY- TORIALNEGO W 2012 R.	<i>REVENUE AND EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTI- TIES IN 2012</i>	57
TABLICE – W ODDZIELNYM PLIKU W FORMACIE EXCEL	<i>TABLES – PLACES IN SEPARATE EXCEL FORMAT FILES</i>	

UWAGI OGÓLNE

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**.

2. Dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007, wprowadzona z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885), zastąpiła Polską Klasyfikację Działalności – PKD 2004.

3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

4. Dane w podziale według sekcji PKD oraz w podziale terytorialnym opracowano **metodą przedsiębiorstw**.

5. Dane opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

7. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.

8. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą, tj. produkcyjną i usługową, na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

9. W publikacji dane w zakresie:

1) **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;

2) **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;

3) **wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem jednostek prowadzących działalność

GENERAL NOTES

1. Data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**.

2. Data have been presented in accordance with the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007, introduced on 1 I 2008 by the decree of Council of Ministers of 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885), replaced the Polish Classification of Activities – PKD 2004/Nace Rev. 1.1.

3. The item **“Industry”** was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.

4. Data according to NACE sections as well as to territorial division are compiled using the **enterprise method**.

5. Data are compiled according to the **respective organizational status of units of the national economy**.

6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

7. Data presented in publication cover entities of the national economy regardless of ownership.

8. The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity, i.e. production and service activity, on their own account in order to earn a profit.

9. In the publication data in regard to:

1) **average paid employment and average monthly gross wages and salaries** concern the economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons;

2) **gross production of industry and construction** concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;

3) **financial results of non-financial enterprises and investment outlays and newly started investments** refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of units conducting economic activity included, in

zaliczoną według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

10. Informacje odnoszące się do **sektora przedsiębiorstw**, prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) Nr 696/93 z dnia 15 III 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

11. Jako ceny stałe od 2011 r. przyjęto ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.).

12. Niektóre dane liczbowe zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Głównego Urzędu Statystycznego.

13. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

accordance with the NACE Rev.2, in section “Agriculture, forestry and fishing” and “Financial and insurance activities”), in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

10. *Information relating to the **enterprise sector** is presented based on the definition of “enterprise” – introduced by the regulation of the Council (EEC) No. 696/93 of 15 III 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the abovementioned Regulation the enterprise is the smallest combination of legal units that is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations. An enterprise may be a sole legal unit. Enterprise sector includes those entities, which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.*

11. *As constant prices since 2011 were adopted – 2010 constant prices (2010 average current prices).*

12. *Some data are given on the basis of preliminary data and may change in subsequent publications of the Central Statistical Office.*

13. *Relative numbers (indices, percentages) are calculated, as a rule, on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in tables.*

14. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

15. W publikacji zastosowano skróty nazw niektórych sekcji PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

14. Due to the rounding of data, in some cases sums of components can differ from the amount given in the item “total”.

15. The names of some sections of PKD 2007 used in publication have been abbreviated, abbreviations are marked in the tables with the sign “Δ”. The list of abbreviations used and their full names are given below:

skrót <i>abbreviation</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
sekcje PKD <i>sections of the NACE</i>	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
15. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych GUS.	15. Broader information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of Central Statistical Office.

UWAGI METODYCZNE**1. Dane o:**

- 1) **ludności** zbilansowano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 oraz danych ze sprawozdawczości bieżącej z ruchu naturalnego i migracji ludności;
- 2) urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) zostały obliczone zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka – rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

2. Dane o przeciętnym zatrudnieniu obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz w niepełnym, po przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o bezrobociu rejestrowanym dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (jednolity tekst Dz. U. 2008 Nr 69 poz. 415 z późniejszymi zmianami).

Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy to, zgodnie z art. 49 ww. ustawy, osoby spełniające co najmniej jedno z kryteriów, w tym między innymi:

- 1) bezrobotni do 25 roku życia;
- 2) długotrwale bezrobotni;
- 3) bezrobotni powyżej 50 roku życia;
- 4) bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych;
- 5) bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia;
- 6) bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia;
- 7) bezrobotni niepełnosprawni.

Długotrwale bezrobotni są to osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy.

Bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku to zarejestrowane w urzędach pracy osoby poszukujące pracy, które utraciły bądź nie nabyły prawa do zasiłku.

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

METHODOLOGICAL NOTES**1. Data concerning:**

- 1) **population** are compiled on the basis of the results of the Population and Housing Census 2011 as well as current reporting data on vital statistics and population migration;
- 2) **births and deaths (including infant deaths)** – are calculated according to the definition of infant birth and death – recommended by the World Health Organization (WHO).

2. Data on average paid employment include persons employed on the basis of a labour contract on a full and part-time basis, converted to full-time work period.

3. Data on the unemployed persons registered in the powiat labour offices are presented in accordance with the Law of 20 IV 2004 on Promotion of Employment and Labour Market Institutions (uniform text Journal of Laws 2008 No. 69, item 415 with later amendments).

Unemployed persons with a specific situation on the labour market are the persons who in accordance with the Article 49 of the above-mentioned Law meet at least one of the following criteria of which among others:

- 1) *unemployed persons below 25 years of age;*
- 2) *are long-term unemployed;*
- 3) *unemployed persons over 50 years of age;*
- 4) *unemployed persons without occupational qualifications;*
- 5) *unemployed persons bringing up single-handed at least one child below 18 years of age;*
- 6) *unemployed persons who after serving a prison sentence did not take up employment;*
- 7) *disabled unemployed persons.*

The long-term unemployed are persons remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding the periods of traineeship and occupational preparation of adult in the workplace.

Unemployed persons without benefits are persons registered in employment offices, in search for work, who either lost or did not acquire rights to benefits.

The registered unemployment rate was compiled as a share of registered unemployed persons in the economically active civilian population, i.e. excluding employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

Stopę napływu bezrobotnych obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych nowo zarejestrowanych do liczby osób aktywnych zawodowo w końcu kwartału.

4. Dane o **aktywności ekonomicznej ludności** w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej (ruchomy tydzień badania). Badaniem objęte są osoby będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach z wyjątkiem osób przebywających poza gospodarstwem domowym, tj. za granicą lub w gospodarstwach zbiorowego zakwaterowania, 12 miesięcy i więcej (do II kwartału 2012 r. – powyżej 3 miesięcy). Dane BAEL liczone są w oparciu o dokładną datę urodzenia.

Wyniki badania uogólniono w oparciu o bilanse ludności, opracowane na podstawie NSP 2011.

Ludność aktywna zawodowo obejmuje wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- 1) wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- 2) miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - a) z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - b) z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła do 3 miesięcy oraz od 2006 r. – powyżej 3 miesięcy i dotyczyła osób, które były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Bezrobotni to osoby w wieku 15–74 lata, które w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi, aktywnie poszukiwały pracy i były gotowe ją podjąć w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie

*The **inflow rate of unemployment** is calculated as a ratio of newly registered unemployed persons to the number of economically active persons at the end of a quarter.*

*4. Data on the **economic activity of the population**, aged 15 and more, are compiled on the basis of the Labour Force Survey (LFS), which is conducted quarterly using continuous observation method (a sliding survey week). The survey includes the members of households in dwellings selected on a random basis excluding persons staying outside the households, i.e. abroad or living in institutional households, for 12 months or longer (until the second quarter of 2012 – exceeded 3 months). The LFS data have been calculated on the basis of the exact date of birth.*

The survey results have been generalized based on population balances compiled on the basis on Population and Housing Census 2011.

Economically active population includes all persons who are considered as employed or unemployed.

*Among the **employed persons** are included all persons aged 15 or more who within the surveyed week:*

- 1) *performed for at least one hour any work generating pay or income, i.e. were employed as paid employees, worked on own (or leased) agricultural farm, or conducted their own economic activity outside agriculture, assisted (without pay) in work on family agricultural farm or conducting family economic activity outside agriculture;*
- 2) *had work but did not perform it:*
 - a) *due to illness, maternity leave or vacation,*
 - b) *due to other reasons, but the break in employment did not exceed 3 months and since 2006 – exceeded 3 months and concerned persons who were paid employees and during that period received at least 50% of the hitherto wages and salaries.*

*The **unemployed** are persons aged 15–74, who within the period of the surveyed week did not work, actively sought work and were available for work within two weeks after the surveyed week.*

The unemployed also include persons who had found and were waiting to begin work within the period no longer than 3 months as well as per-

przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto przypadające na 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw obliczono przyjmując:

- 1) wynagrodzenia osobowe bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą;
- 2) wypłaty z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach;
- 3) honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę.

Dane o przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto przypadających na 1 zatrudnionego obejmują zaliczki na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych (wprowadzonego od 1 I 1992 r.) oraz obowiązkowe składki na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płacone przez ubezpieczonego pracownika, wprowadzone z dniem 1 I 1999 r. zgodnie z ustawą z dnia 13 X 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887, z późniejszymi zmianami).

6. Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) i od 2009 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych – OFE a także z budżetów Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz Ministerstwa Sprawiedliwości.

Informacje o świadczeniach **emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z od-

sons who were available for that work.

The **activity rate** is calculated as the share of the economically active persons (total or a given group) in population aged 15 and more (total or a given group).

The **employment rate** is calculated as the share of the employed persons (total or a given group) in population aged 15 and more (total or a given group).

The **unemployment rate** is calculated as the share of unemployed persons (total or a given group) in the number of economically active population aged 15 and more (total or a given group).

5. Average monthly gross wages and salaries per paid employee in the enterprise sector is calculated assuming the following:

- 1) personal wages and salaries (excluding wages and salaries of outworkers and apprentices as well as persons employed abroad);
- 2) payments from a share in profit or in the balance surplus of cooperatives;
- 3) fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with labour contract.

Data regarding the average monthly gross wages and salaries per paid employee includes the deduction from pay for personal income taxes (introduced on 1 I 1992) and contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) paid by insured employees, introduced on 1 I 1999, in accordance with the Law on the Social Security System, of 13 X 1998 (Journal of Laws No. 137, item 887 with later amendments).

6. Information regarding retirement pay and pension benefits (excluding farmers) concerns benefits which are paid in regard to non-agricultural social security system by the Social Insurance Institution from the source of the Social Insurance Fund, the state budget (within the scope of the appropriated allocation as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) and since 2009 from the source gathered in the open pension funds – OFE and also from the budgets of the Ministry of National Defence, Ministry of Interior as well as Ministry of Justice.

Information regarding **retirement pay and pension benefits for farmers** concerns benefits which are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the source of the Pension Fund and by the state budget (within the scope of the appropriated allocations as well as since 2007 from the separate division of the state budget expenditures) and also from the source of the Social Insurance

rębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i budżetu państwa, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

Świadczenia emerytalno-rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

Świadczenia emerytalno-rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących oraz wyrównawczych) uwzględniającą zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

7. Dane o wartości **produkcji sprzedanej przemysłu** (tj. górnictwa i wydobywania, przetwórstwa przemysłowego, wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych oraz dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją) prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.

Wartość **produkcji sprzedanej budownictwa** wyrażona w cenach bazowych, z uwagi na niewystępujący podatek akcyzowy i dotacje przedmiotowe, równa się wartości wyrażonej w cenach producenta.

Dane o produkcji sprzedanej przemysłu dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” i obejmują:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- 5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

8. Informacje o **mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

Fund and the state budget, in case of farmers who are authorized to receive benefits from those sources simultaneously.

Retirement pay and pension benefits systems do not provide for the payment of retirement pays and pensions arising out of international agreements.

Retirement pay and pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory), taking into account the deductions, among others, in respect of achieving revenue from work.

7. Data on the value of **sold production of industry** (i.e. of mining and quarrying, manufacturing, electricity, gas, steam and air conditioning supply and also water supply; sewerage, waste management and remediation activities) are presented excluding VAT and the excise tax, but including the value of objective subsidies for products and services, in so-called basic prices.

The value **of sold production of construction** presented in basic prices, is equal to the value expressed in producer's prices due to the lack of excise tax and entity subsidies.

Data regarding sold production of industry concerns industrial and non-industrial activities of economic entities included to the sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" and "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities" and covers:

- 1) the value of finished goods sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;
- 2) the value of paid work and services rendered, i.e. both industrial and non-industrial;
- 3) flats agent's fees in the case of concluding an agreement on commission terms or full agent's fees in the case of concluding an agency agreement;
- 4) the value of products in the form of settlements in kind;
- 5) products designated for increasing the value of own fixed assets.

8. Information regarding **completed dwellings** concerns dwellings in newly built and expanded buildings (partly comprising the expansion) as well as dwellings obtained as a result of investment adaptations, together with dwellings obtained from conversion of non-residential spaces. The division of dwellings into buildings of housing cooperatives,

Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.

9. Dane dotyczące **wyników finansowych przedsiębiorstw** dostosowano do nowelizacji ustawy o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (jednolity tekst Dz. U. 2013 poz. 330 z późniejszymi zmianami).

Przychody z całokształtu działalności obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży w kraju i na eksport wytworzonych przez jednostkę produktów (wyrobów gotowych, półfabrykatów oraz usług), a także opakowań, wyposażenia i usług obcych, jeżeli są one fakturowane odbiorcom łącznie z produktami;
- 2) przychody ze sprzedaży towarów i materiałów (tj. nabytych w celu odsprzedaży w stanie nieprzetworzonym rzeczowych aktywów obrotowych oraz produktów przez siebie wytworzonych, jeśli sprzedawane są one w sieci własnych sklepów obok towarów obcej produkcji);
- 3) pozostałe przychody operacyjne;
- 4) przychody finansowe.

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- 1) koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem, pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- 2) pozostałe koszty operacyjne;
- 3) koszty finansowe.

Wyniki finansowe:

- 1) wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych;
- 2) obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz płatności z nim zrównanych, na podstawie odrębnych przepisów;
- 3) wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

Wskaźniki:

- 1) wskaźnik rentowności ze sprzedaży jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- 2) wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu

private buildings (i.e. realized by natural persons, foundations, churches and religious associations) as well as dwellings realized for sale or rent was made on the basis of the way of construction financing or dwellings designing.

9. Data on **financial results of enterprises** are adapted to the amendment Accounting Act dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2013 item 330 with later amendments).

Revenues from total activity includes:

- 1) *net revenues from sale of products within country and for export which have been manufactured by the entity (goods, semi-finished goods and services) as well as packaging, equipment and third party services if the customers are invoiced for the foregoing together with the purchased products;*
- 2) *revenues from sale of goods and materials (i.e. current assets purchased for resale in a non-processed condition and products manufactured by entity if they are sold by shops within the company's network along with goods manufactured by other manufacturers);*
- 3) *other operating revenues;*
- 4) *financial revenues.*

Cost of obtaining revenues from total activity includes:

- 1) *cost of products sold, goods and materials related to the basic operating activity, which includes: the value of goods and materials sold as well as total costs decreased by the cost of generating benefits for the needs of the entity and corrected by change in product stocks;*
- 2) *other operating costs;*
- 3) *financial costs.*

Financial results:

- 1) *gross financial result (profit or loss) is a result on economic activity corrected by result on extraordinary events;*
- 2) *encumbrances of gross financial result include: income tax on legal and natural persons and other payments pursuant to separate regulations;*
- 3) *net financial result (profit or loss) is obtained after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.*

Indices:

- 1) *sales profitability rate constitutes the relation of the result from the sale of products, goods and materials to net revenues from the sale of products, goods and materials;*
- 2) *the cost level indicator constitutes the relation of*

działalności do przychodów z całokształtu działalności;

3) wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;

4) wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności.

10. Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług.

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag opracowanego na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych.

Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu zaadaptowanej na potrzeby zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (COICOP/HICP).

Od 2014 r. w obliczeniach wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych zastosowano bardziej szczegółowy system wag, w związku z wdrażaniem przez Eurostat pięciocyfrowego szczebla agregacji do klasyfikacji COICOP.

11. Źródłem informacji o **cenach detalicznych** prezentowanych towarów żywnościowych są notowania cen prowadzone przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu.

12. Dane o **cenach skupu** dotyczą cen płaconych przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od ich producentów. Przeciętne ceny obliczono jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

13. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych** i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach są miesięczne notowania cen dokonywane przez stałych ankierów na celowo wytypowanych ok. 440 targowiskach. Przeciętne ceny miesięczne obliczono jako średnie arytmetyczne wszystkich notowań w skali całego kraju i województw.

17. Dane o pogłowiu zwierząt gospodarskich prezentowane są według grup produkcyjno-użytkowych. Badania **pogłowia trzody chlewnej** prowadzone są 3-krotnie w roku – w marcu według stanu na 1 marca, w czerwcu według stanu na 1 czerwca i w grudniu według stanu na 1 grudnia, a badania **pogłowia bydła i pozostałych gatunków zwierząt gospodarskich**

the costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;

3) *the profitability rate of gross turnover constitutes the relation of gross financial result to revenues from total activity;*

4) *the profitability rate of net turnover constitutes the relation of net financial result to revenues from total activity.*

10. *The basis for compiling the price indices of consumer goods and services is price observation of representatives of goods and services.*

Price indices of consumer goods and services have been calculated applying the weights system based on the structure of households expenditure (excluding own consumption) on purchasing consumer goods and services, from the year preceding the surveyed year, derived from the household' budget survey.

The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose adapted to the needs of the Harmonized Indices of Consumer Prices (COICOP/HICP).

Starting from 2014 a more detailed weighting system has been used in the compilation of price indices of consumer goods and services, due to the implementing by Eurostat of a 5-digit level of aggregation to COICOP classification.

11. *The sources of information on retail prices of presented foodstuffs are quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions. Prices of food are collected once a month, with the exception of fruit and vegetables, for which the quotations are conducted two times a month.*

12. *Data on procurement prices concern prices paid by economic entities purchasing agricultural products directly from their producers. Average prices were calculated as a quotient of value (without value added tax – VAT) and quantity of each agricultural product.*

13. *The information on prices of agricultural products and livestock received by farmers on marketplaces comes from price quotations of agricultural products, provided by a network of interviewers collecting it on selected about 440 marketplaces. Average monthly prices were calculated as arithmetic mean of quotations from the entire country and from voivodships.*

17. *Data on the farm animal stocks are presented according to production-utility groups. Surveys on the number of pigs are conducted 3 times a year – in March as of 1 March, in June as of 1 June and in December as of 1 December, while surveys on the population of cattle and other types of farm animals and on the animal production are*

oraz produkcji zwierzęcej – 2-krotnie w roku – według stanu w czerwcu i grudniu.

15. Na dochody jednostek samorządu terytorialnego składają się:

- 1) dochody własne, tj.:
 - a) dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
 - b) wpływu z podatków oraz opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, w tym podatek od nieruchomości, podatek rolno, leśny, podatek od środków transportu, podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową, opłata eksploatacyjna, opłata targowa,
 - c) dochody z majątku, np. dochody z najmu i dzierżawy;
 - d) środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł;
- 2) dotacje celowe:
 - a) z budżetu państwa na zadania: z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
 - b) przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi, płatności z budżetu środków europejskich (paragrafy 200 i 620 według szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 III 2010 r. Dz. U. Nr 38, poz. 207 z późniejszymi zmianami),
 - c) otrzymane z państwowych funduszy celowych,
 - d) pozostałe dotacje, w tym realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego;
- 3) subwencja ogólna z budżetu państwa, która składa się z części: wyrównawczej, oświatowej, rekompensującej, równoważącej i regionalnej.

16. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego dzielą się na majątkowe (w tym inwestycyjne) i bieżące, do których zalicza się m.in.:

– wydatki na wynagrodzenia (wraz z pochodnymi),

conducted twice a year as of June and as of December.

15. Revenues of local self-government entities comprise:

- 1) *own revenue, i.e.:*
 - a) *revenues from shares in receipts from corporate and personal income taxes,*
 - b) *receipts from charges and taxes established and collected on the basis of separate acts, including the tax on real estate, the agricultural tax, forest tax, the tax on means of transport, the tax on civil law transactions, and receipts arising from the Financial Statute, the Service Law and the Marketplace Law,*
 - c) *revenue from property, i.e. income from renting and leasing;*
 - d) *funds for the additional financing of own tasks acquired from other sources;*
- 2) *appropriated allocations:*
 - a) *from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, tasks fulfilled on the basis of agreements with bodies of the government administration,*
 - b) *provided under programs financed with European funds and other foreign non-refundable funds, payments from the European funds budget (paragraphs 200 and 620 according to the detailed classification of revenues, expenditures, incomes and outgoings, and funds from foreign sources, according to the Regulation of the Minister of Finance dated 2 III 2010, Journal of Laws No. 38, item 207, with later amendments),*
 - c) *allocations received from state appropriated funds,*
 - d) *other allocations, including allocations based on agreements with bodies of the government administration,*
- 3) *general subsidy from the state budget, consisting of the following parts: equalisation, educational, compensatory, balancing and regional.*

16. Expenditures of local self-government entities are divided into: *property-related (including investment-related) and current expenditures, such as:*

– expenditures on wages and salaries (including derivatives),

- dotacje dla jednostek organizacyjno-prawnych działających w budżetach jednostek samorządu terytorialnego,
- wydatki na zakup materiałów i usług,
- wydatki na obsługę długu,
- wydatki z tytułu udzielenia poręczeń i gwarancji.

17. Zarówno dochody jak i wydatki jednostek samorządu terytorialnego mogą być klasyfikowane według działów i rozdziałów (określających rodzaj działalności) oraz według paragrafów, które systematyzują dochody według rodzaju ich źródeł, a wydatki według szczegółowego ich przeznaczenia, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 III 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. 2010 Nr 38, poz. 207 z późniejszymi zmianami).

Prezentowane dane w zakresie wydatków według działów i rozdziałów obejmują wszystkie paragrafy wydatkowe zrealizowane w danym dziale/rozdziale.

- *expenditures on the purchase of materials and services,*
- *allocations for organisational and legal units operating within local self-government entities budgets,*
- *expenditures on debt servicing,*
 - *expenditures related to granting endorsements and guarantees.*

17. *Both the revenues and expenditures of local self-government entities may be classified by divisions and chapters (specifying the type of activity) and by paragraphs, which organize the revenues by type of sources and expenditures according to their specific purpose, in accordance with the Regulation of the Minister of Finance dated 2 III 2010, regarding the detailed classification of revenues, expenditures, incomes and outgoings, and funds from foreign sources (Journal of Laws of 2010 No. 38, item 207, with later amendments).*

The expenditure data are presented by divisions and chapters include all expenditure paragraphs, realised in defined division/chapter.

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH*SYMBOLS*

- Kreska (-) – zjawisko nie wystąpiło.
magnitude zero.
- Zero: (0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5;
magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit;
- (0,0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit.
- Kropka (.) – zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
data not available or not reliable.
- Znak x – wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
not applicable.
- Znak Δ – oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.
categories of applied classification are presented in abbreviated form.
- „W tym” – oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.
"Of which"

PODSTAWOWE TENDENCJE

W I kwartale 2014 r. tempo wzrostu gospodarczego w Polsce umocniło się. Według wstępnego szacunku, produkt krajowy brutto (PKB) był wyższy realnie o 3,4% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku i był to wzrost najwyższy od I kwartału 2012 r. Głównym czynnikiem kreującym wzrost PKB był popyt krajowy (wpływ na tempo wzrostu gospodarczego +2,9 p.proc.) – w wyniku pozytywnego wpływu spożycia ogółem, szczególnie indywidualnego (wpływ odpowiednio o +1,8 p.proc. i o +1,7 p.proc.) oraz, notowanego po raz pierwszy od I kwartału 2012 r., dodatniego wpływu akumulacji (+1,1 p.proc.). Umocnił się pozytywny wpływ nakładów brutto na środki trwałe (+1,2 p.proc.), natomiast negatywny wpływ przyrostu rzeczowych środków obrotowych na tempo wzrostu PKB uległ ograniczeniu do -0,1 p.proc. Utrzymał się pozytywny, choć niższy niż w poprzednich kwartałach, wpływ eksportu netto i wyniósł +0,5 p.proc.

Wartość dodana brutto w gospodarce narodowej w I kwartale 2014 r., była wyższa w skali roku o 3,0%. W budownictwie w ujęciu rocznym, po raz pierwszy od I kwartału 2012 r., wystąpił wzrost (o 8,0%). Utrzymał się również wzrost wartości dodanej brutto w przemyśle (o 4,0%) oraz w sektorze usług.

W I kwartale 2014 r. produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) była o 4,9% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku (przed rokiem spadek o 2,0%). Wzrost produkcji przemysłowej odnotowano w 15 województwach, od 17,0% w świętokrzyskim do 0,2% w śląskim. W województwie małopolskim wystąpił spadek produkcji sprzedanej przemysłu (o 3,3%). Produkcja budowlano-montażowa (w cenach stałych) w I kwartale br. była o 10,6% wyższa niż przed rokiem, kiedy notowano spadek o 15,1%.

W I kwartale 2014 r. badane przedsiębiorstwa niefinansowe uzyskały korzystniejsze wyniki finansowe niż w analogicznym okresie ub. roku. Zwiększyły się przychody z całokształtu działalności oraz, w mniejszej skali, koszty ich uzyskania; w rezultacie poprawił się wskaźnik poziomu kosztów. W skali roku nieznacznie poprawił się wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wzrósł wskaźnik rentowności obrotu brutto i netto. Poprawę większości wskaźników odnotowano w przedsiębiorstwach województwa świętokrzyskiego, małopolskiego i opolskiego, a pogorszenie – w przedsiębiorstwach województwa dolnośląskiego, podlaskiego i pomorskiego. W ogólnej liczbie badanych podmiotów zwiększył się udział przedsiębiorstw rentownych, wzrósł także ich udział w przychodach z całokształtu działalności.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w I kwartale 2014 r. było o 4,2% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (przed rokiem wzrost o 2,1%). Zwiększenie wynagrodzeń odnotowano we wszystkich województwach, największe

w mazowieckim (o 5,2%), dolnośląskim i opolskim (po 5,0%); najmniejsze – w wielkopolskim (o 2,0%) i kujawsko-pomorskim (o 3,1%). Zwiększyła się (o 0,7 p.proc.) rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższym i najniższym przeciętnym wynagrodzeniu brutto w sektorze przedsiębiorstw i wyniosła 43,8 p.proc.

W I kwartale 2014 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było o 0,1% wyższe niż w I kwartale 2013 r. (przed rokiem spadek o 0,8%). Wzrost odnotowano w 7 województwach – od 3,4% w wielkopolskim do 0,7% w mazowieckim i podkarpackim. W pozostałych województwach wystąpił spadek – najgłębszy w warmińsko-mazurskim (o 2,7%, wobec wzrostu o 0,2% przed rokiem).

W końcu marca 2014 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 2182,2 tys. osób bezrobotnych, tj. o 5,7% mniej niż przed rokiem. Spadek liczby bezrobotnych zarejestrowanych odnotowano we wszystkich województwach, od 10,2% w wielkopolskim do 1,5% w świętokrzyskim.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu marca 2014 r. wyniosła 13,5%, tj. o 0,8 p.proc. mniej niż przed rokiem. W skali roku stopa bezrobocia zmniejszyła się we wszystkich województwach, od 1,4 p.proc. w opolskim do 0,3 p.proc. w świętokrzyskim. Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w województwach wielkopolskim (9,6%) i mazowieckim (11,1%); najwyższą – w warmińsko-mazurskim (21,5%), kujawsko-pomorskim (18,2%) i zachodniopomorskim (17,9%).

Spadek zarówno liczby bezrobotnych (o 5,0%), jak i stopy bezrobocia (o 0,7 p.proc. do poziomu 10,6%) wskazują również wstępne wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności za I kwartał 2014 r. Według BAEL wzrosła liczba pracujących (o 1,8%) oraz wskaźnik zatrudnienia (o 0,9 p.proc. do 50,2%). Korzystniejsza niż przed rokiem była relacja osób niepracujących do pracujących.

W I kwartale br. wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w porównaniu z poprzednim kwartałem wyniósł 0,2%. W stopniu wyższym niż przeciętnie wzrosły ceny napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych oraz żywności i napojów bezalkoholowych. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych najbardziej wzrosły w województwach lubuskim i podkarpackim (po 0,5%), natomiast w lubelskim odnotowano spadek cen.

W skali roku wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w I kwartale br. odnotowano we wszystkich województwach (średnio 0,6%), przy czym wzrost w stopniu wyższym niż przeciętnie w województwach: lubuskim, wielkopolskim, lubelskim, małopolskim, podkarpackim, śląskim i zachodniopomorskim. Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych zanotowano w większości grup towarów i usług, w tym najwyższy – napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 3,6%), towarów i usług związanych z rekreacją i kulturą (o 2,6%) oraz w zakresie mieszkania (o 1,9%).

Na rynku rolnym w marcu br. średnie ceny żyta i pszenicy, zarówno w skupie jak i na targowiskach, były znacznie niższe niż przed rokiem. Spadły również ceny żywca rzeźnego oraz targowiskowe ceny prosiąt do dalszego chowu. Wyższe niż w marcu ub. roku były natomiast ceny ziemniaków i mleka. Wstępne wyniki reprezentacyjnego badania pogłowia trzody chlewnej według stanu w marcu 2014 r., wskazują na wyhamowanie trendu spadkowego w chowie tego gatunku. W skali roku wzrost pogłowia trzody chlewnej odnotowano w 12 województwach, w granicach od 5,5% w lubuskim do 0,1% w łódzkim. Spadek pogłowia wystąpił w dolnośląskim (o 22,9%), małopolskim (o 10,2%), podlaskim (o 2,6%) i śląskim (o 2,2%).

BASIC TRENDS

In the first quarter of 2014, the economic growth rate in Poland strengthened. By preliminary estimate, real gross domestic product (GDP) grew by 3.4% compared with the same quarter of the previous year and it has been the highest growth since the first quarter of 2012. The main factor of GDP growth was domestic demand (which influence economic growth by +2.9 percentage points) – due to positive impact of total consumption expenditure, particularly individual consumption expenditure (influence by +1.8 percentage point and by 1.7 percentage point respectively) as well as, noted for the first time since the first quarter of 2012, positive impact of gross capital formation (+1.1 percentage point). The positive impact of gross fixed capital formation strengthened (by 1.2 percentage point) while negative impact of changes in inventories on GDP growth was reduced to -0.1 percentage point. Impact of net export remained positive, but was lower than in the previous quarters and amounted +0.5 percentage point.

Gross value added in national economy in the first quarter of 2014, was higher over the year by 3.0%. The first time since the first quarter of 2012 gross value added in construction have increased (by 8.0%) over the year. Growth continued in gross value added in industry (by 4.0%) as well as in service sector.

In the first quarter of 2014, sold production of industry (in constant prices) was by 4.9% higher than in the corresponding period of the previous year (then decreased by 2.0%). Increases of production of industry were observed in 15 voivodships, ranged from 17.0% in świętokrzyskie to 0.2% in śląskie voivodship. In małopolskie a drop was noted (by 3.3%). Construction and assembly production (in constant prices) in the first quarter of 2014 was by 10.6% higher than a year before, when a decrease by 15.1% was noted.

In the first quarter of 2014, the financial results gained by surveyed enterprises were better than these recorded in the same quarter of the previous year. Revenues from total activity increased as well as, but on lower scale, costs of revenues acquisition; consequently cost level indicator improved. Over the year, there was a slight improvement in sales profitability rate of products, goods and materials, profitability rate of gross and net turnover increased. The improvement of most indicators was observed in enterprises of świętokrzyskie, małopolskie and opolskie voivodships, the deterioration – in enterprises of dolnośląskie, podlaskie and pomorskie. In total number of surveyed enterprises share of enterprises showing net profit increased, as well as their share in revenues.

Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in the first quarter of 2014, was by 4.2% higher compared with the corresponding period of the previous year (increased by 2.1% a year before). Increases of wages and salaries were recorded in all voivodships, the highest in mazowieckie (by 5.2%), dolnośląskie and opolskie (each by 5.0%); the

lowest – in wielkopolskie (by 2.0%) and kujawsko-pomorskie (by 3.1%). The range of average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector between the highest and the lowest result in voivodships increased (by 0.7 percentage point) in relation to national average and recorded 43.8 percentage points.

In the first quarter of 2014, average paid employment in the enterprise sector grew by 0.1% compared with the first quarter of 2013 (decreased by 0.8% a year before). Increases were recorded in 7 voivodships, ranged from 3.4% in wielkopolskie to 0.7% in mazowieckie and podkarpackie. In the rest of voivodships average paid employment decreased – the deepest drop was in warmińsko-mazurskie (by 2.7% against an increase by 0.2% a year before).

At the end of March 2014 in labour offices 2182.2 thous. unemployed persons were registered, i.e. by 5.7% less than a year before. The number of unemployed persons dropped in all voivodships from 10.2% in wielkopolskie to 1.5% in świętokrzyskie.

Registered unemployment rate at the end of March 2014 reached 13.5%, by 0.8 percentage point less than a year before. Over the year registered unemployment rate in all voivodships decreased from 1.4 percentage point in opolskie to 0.3 percentage point in świętokrzyskie. The lowest unemployment rate was noted in wielkopolskie (9.6%) and mazowieckie (11.1%) voivodship; the highest - in warmińsko-mazurskie (21.5%), kujawsko-pomorskie (18.2%) and zachodniopomorskie (17.9%).

Decreases in the number of unemployed persons (by 5.0%) as well as in unemployment rate (by 0.7 percentage point to 10.6%) confirm also the preliminary estimates of The Labour Force Survey (LFS) for the first quarter of 2014. According to the LFS, the number of employed persons increased (by 1.8%), as well as employment rate (by 0.9 percentage point to 50.2%). The relation between number of persons not working to employed persons was more favorable than a year before.

In the first quarter of 2014, prices of consumer goods and services increased by 0.2% compared with the previous quarter. More than average rose prices of alcoholic beverages and tobacco as well as food and non-alcoholic beverages. Prices of consumer goods and services increased the most in lubuskie and podkarpackie (both by 0.5%) whereas in lubelskie decreases of prices were recorded.

Over the year increases of prices of consumer goods and services in the first quarter 2014 were recorded in all voivodships (average by 0.6%); whereas growth more than average was noted in the following voivodships: lubuskie, wielkopolskie, lubelskie, małopolskie, podkarpackie, śląskie and zachodniopomorskie. Rise in prices of consumer goods and services was recorded for most groups of goods and services, the highest – in alcoholic beverages and tobacco (by 3.6%), recreation and culture (by 2.6%) and also dwellings (by 1.9%).

On the agricultural market in March 2014, the average prices of rye and wheat, in procurement as well as on marketplace were significantly lower than a year before. Prices of animals for slaughter and marketplace prices of piglets also decreased. Potatoes and cow's milk prices were higher than in March 2013. According to preliminary results of sample survey of the pigs population at the end of March 2014, have shown some recovery from downward trend in breeding this species. Over the year pigs population increased in 12 voivodships, ranged from 5.5% in lubuskie to 0.1% in łódzkie. Decreases were noted in dolnośląskie (by 22.9%), małopolskie (by 10.2%), podlaskie (by 2.6%) and śląskie (by 2.2%) voivodship.

LUDNOŚĆ

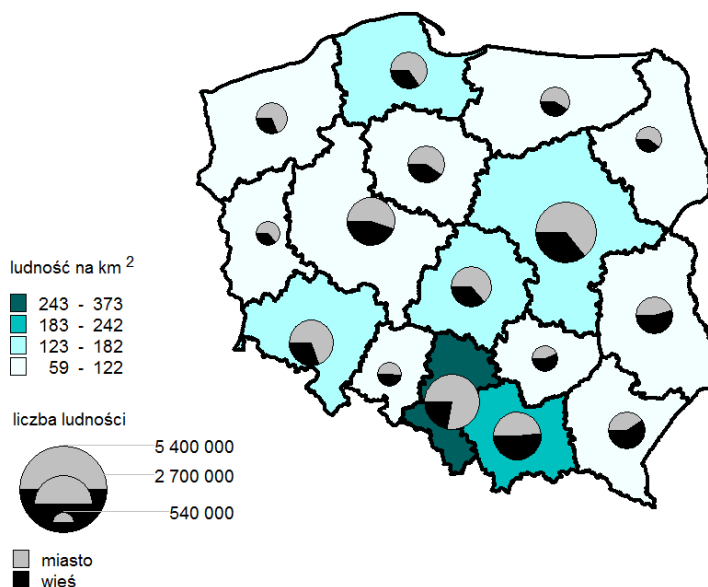
Ludność Polski w końcu 2013 r. liczyła 38495,7 tys. osób, tj. o 37,6 tys. mniej niż rok wcześniej. Rok 2013 był drugim z kolei, w którym zmalała liczba ludności po wzroście notowanym w latach 2008-2011. Tempo przyrostu rzeczywistego wyniosło minus 0,1% (wobec minus 0,01% w 2012 r.), co oznacza, że na każde 10 tys. mieszkańców Polski ubyło 10 osób. Pierwszy raz – od 2005 r. – odnotowano ujemny przyrost naturalny, co przy jednoczesnym pogłębieniu się ujemnego salda migracji spowodowało niekorzystne zmiany demograficzne.

W 2013 r. liczba ludności zwiększyła się w województwach: mazowieckim, małopolskim, pomorskim oraz wielkopolskim i jednocześnie były to województwa, w których w okresie 2010-2013 obserwowano największe tempo przyrostu ludności. Natomiast województwa, w których liczba mieszkańców malała najszybciej to: opolskie, łódzkie, świętokrzyskie i lubelskie.

WOJEWÓDZTWA	Średnioroczne tempo przyrostu (ubytku) ludności w %			
	2010	2011	2012	2013
POLSKA	0,08	0,02	-0,01	-0,10
Dolnośląskie	0,03	-0,02	-0,08	-0,15
Kujawsko-pomorskie	0,01	-0,02	-0,09	-0,18
Lubelskie	-0,25	-0,31	-0,29	-0,44
Lubuskie	0,09	-0,01	0,02	-0,18
Łódzkie	-0,30	-0,34	-0,36	-0,46
Małopolskie	0,38	0,30	0,22	0,19
Mazowieckie	0,41	0,35	0,31	0,28
Opolskie	-0,24	-0,32	-0,37	-0,57
Podkarpackie	0,09	0,03	0,06	-0,03
Podlaskie	-0,11	-0,20	-0,19	-0,31
Pomorskie	0,44	0,35	0,29	0,25
Śląskie	-0,12	-0,19	-0,23	-0,36
Świętokrzyskie	-0,33	-0,35	-0,32	-0,45
Warmińsko-mazurskie	-0,01	-0,08	-0,13	-0,26
Wielkopolskie	0,33	0,25	0,19	0,14
Zachodniopomorskie	-0,01	-0,06	-0,08	-0,15

Nadal zmniejsza się liczba i udział mieszkańców miast w ogólnej liczbie ludności kraju. W 2013 r. **ludność miejska** stanowiła 60,4% (spadek w skali roku o 0,2 p.proc.), a najniższy udział w kraju ponownie notowano w woj. podkarpackim (41,2% wobec 41,3% w 2012 r.). Wskaźnik urbanizacji był wyższy niż przeciętnie w 7 województwach, w tym najwyższy w woj. śląskim - 77,4% (spadek o 0,2 p.proc.)

LUDNOŚĆ W 2013 R.

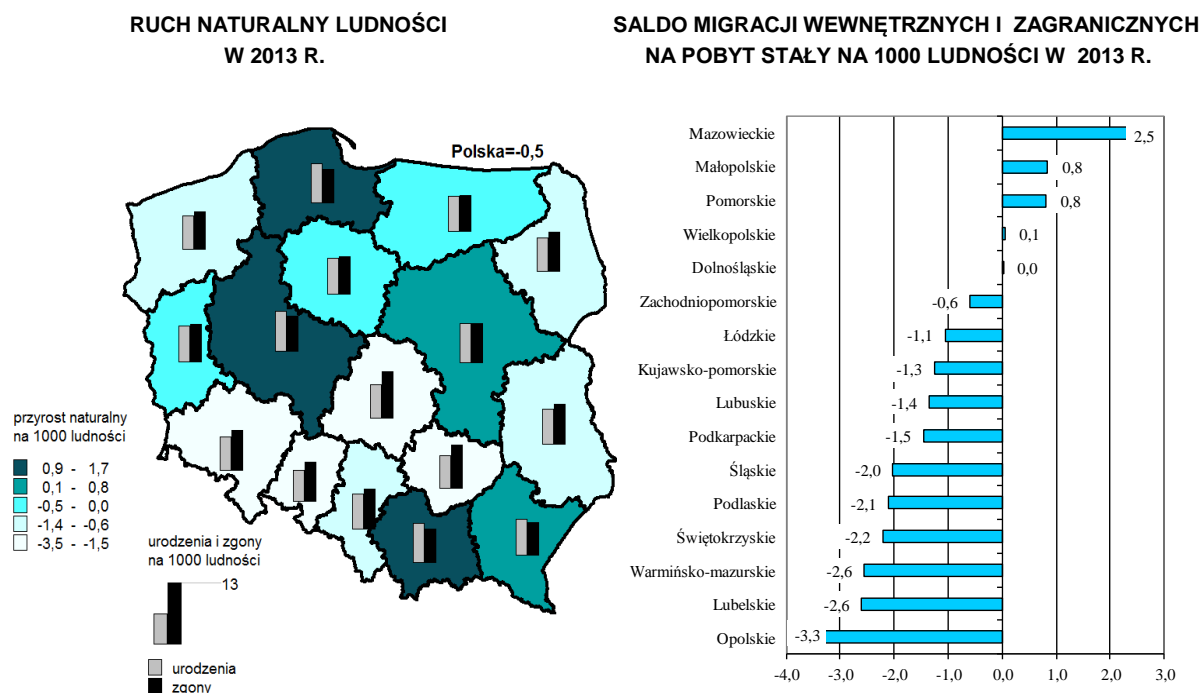
W 2013 r. zarejestrowano 369,6 tys. **urodzeń żywych**, tj. o 16,7 tys. mniej niż przed rokiem. Spadek liczby urodzeń wystąpił czwarty rok z kolei, po wzroście notowanym w latach 2004-2009. Współczynnik urodzeń obniżył się w skali roku o 0,4 pkt i wyniósł 9,6‰. Najwyższą liczbę urodzeń na 1000 ludności notowano w woj. wielkopolskim (10,6), mazowieckim i pomorskim (po 10,4) oraz małopolskim (10,2). W 11 województwach współczynnik urodzeń nie przekroczył średniej dla kraju, a najniższy zanotowano w woj. opolskim (8,2‰).

W 2013 r. **zmarło** 387,3 tys. osób, tj. o 1,1 tys. więcej niż rok wcześniej. Współczynnik zgonów wzrósł w skali roku o 0,1 pkt i wyniósł 10,1‰, przy czym w 8 województwach był niższy niż przeciętnie w kraju. Najniższe wartości wskaźnika, podobnie jak w roku poprzednim odnotowano w województwie podkarpackim (8,7‰), natomiast najwyższy wskaźnik ponownie wystąpił w woj. łódzkim (12,4‰).

Kolejny rok utrzymuje się pozytywny trend malejącej umieralności niemowląt. W 2013 r. liczba **zgonów niemowląt** wyniosła 1,7 tys. dzieci w wieku poniżej 1 roku życia. Współczynnik zgonów niemowląt (liczony na 1000 urodzeń żywych) pozostał na poziomie sprzed roku i wyniósł 4,6‰. W 7 województwach zanotowano niższą wartość wskaźnika niż przeciętnie w kraju, najniższą w woj. małopolskim (3,8‰). Natomiast najwyższy współczynnik zgonów był w woj. warmińsko-mazurskim (5,9‰) i lubuskim (5,7‰).

Przyrost naturalny – dodatni przez 7 lat z rzędu – w 2013 r. odnotował wartość ujemną i wyniósł minus 17,7 tys. osób (wobec 1,5 tys. w 2012 r., 12,9 tys. w 2011 r. i 34,8 tys. w 2010 r.). Współczynnik przyrostu naturalnego wyniósł minus 0,5‰, wobec 0,0‰ w 2012 r. W 5 województwach odnotowano dodatni przyrost naturalny, przy czym w 8 wskaźnik był

wyższy niż przeciętnie w kraju, a najwyższy w województwie pomorskim (1,7‰) oraz wielkopolskim i małopolskim (po 1,2‰). Najniższy przyrost naturalny na 1000 ludności nadal występuje w woj. łódzkim (minus 3,5) i świętokrzyskim (minus 2,7).

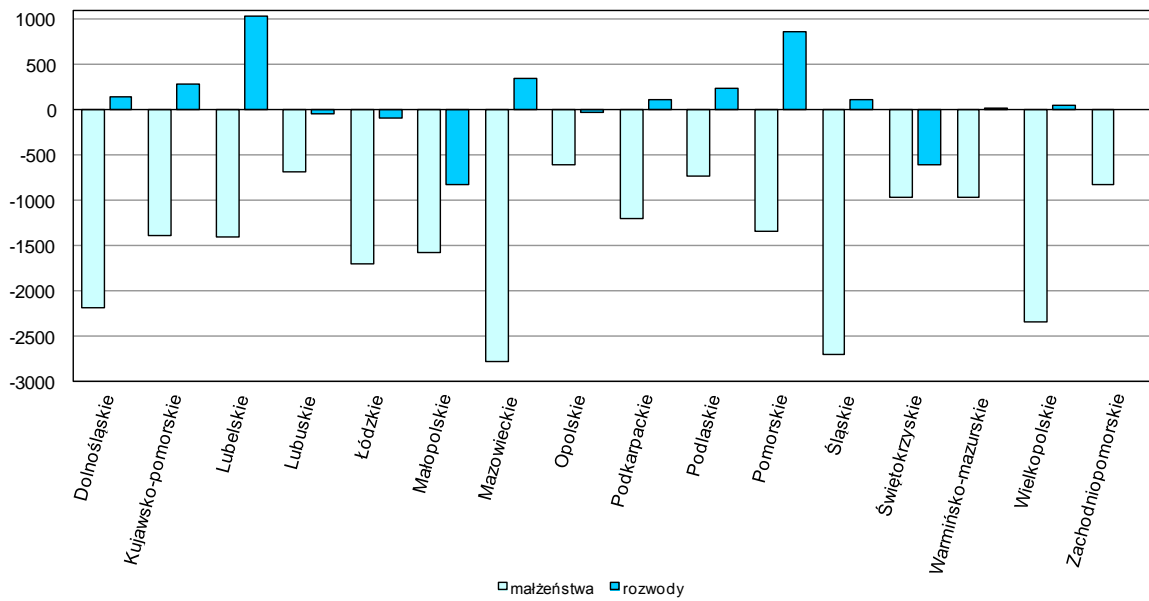

W 2013 r. podobnie jak w latach poprzednich ogólne **saldo migracji** na pobyt stały było ujemne, a w przeliczeniu na 1000 ludności wyniosło minus 0,5 (wobec minus 0,2 w 2012 r.). W 5 województwach wskaźnik był wyższy niż przeciętnie w kraju, a najwyższe, dodatnie saldo migracji odnotowano w województwie mazowieckim (2,5‰). Natomiast najniższe wartości osiągnęło województwo opolskie (minus 3,3‰).

W 2013 r. zawarto 180,4 tys. **związków małżeńskich**, tj. o 23,5 tys. mniej niż w roku poprzednim (w 2012 r. spadek w skali roku wyniósł 2,6 tys.). W piątym z kolei roku odnotowano spadek liczby nowo zawartych małżeństw. Współczynnik małżeństw wyniósł 4,7‰ (wobec 5,3‰ w 2012 r.). Najmniej małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności zawarto w woj. łódzkim (4,3), a najwięcej w województwie podkarpackim (5,0).

W 2013 r. **rozwiódło** się 66,1 tys. par małżeńskich, tj. o 1,7 tys. więcej niż w 2012 r. Współczynnik rozwodów pozostał na poziomie z roku poprzedniego i wyniósł 1,7‰, przy czym w 8 województwach był wyższy niż przeciętnie w kraju. Najwyższym wskaźnikiem rozwodów charakteryzowało się woj. dolnośląskie i kujawsko-pomorskie (po 2,0‰), a najniższym – podkarpackie i świętokrzyskie (po 1,1‰).

ZMIANY LICZBY MAŁŻEŃSTW I ROZWODÓW W 2013 R.
(wzrost/spadek w skali roku)

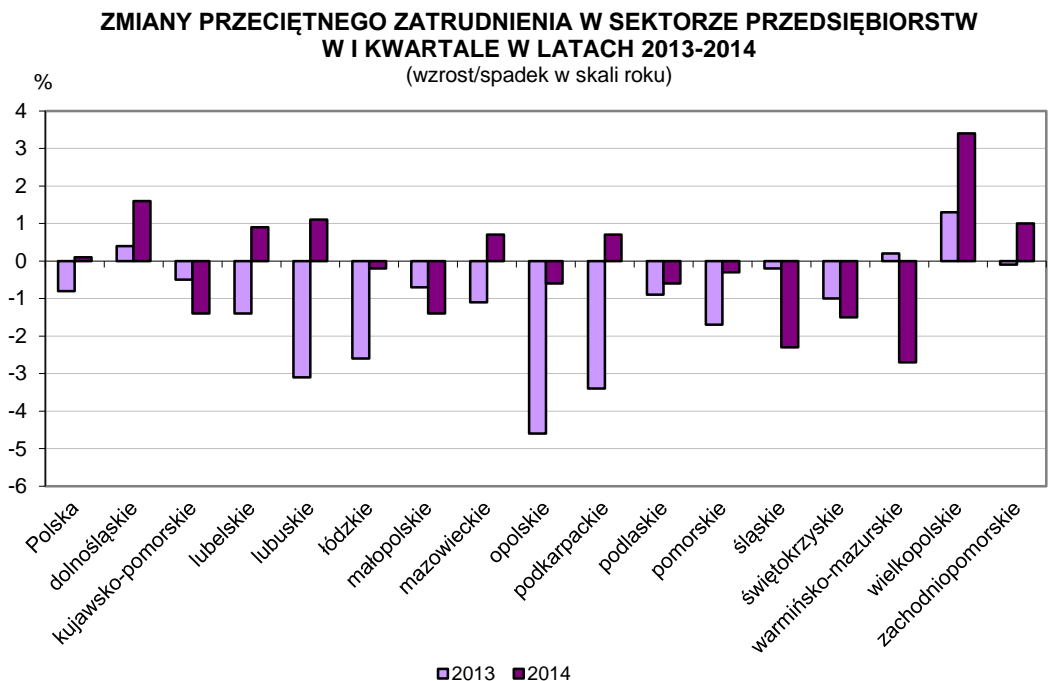

RYNEK PRACY

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w I kwartale br. było nieznacznie wyższe niż przed rokiem. W końcu marca 2014 r. zarówno stopa bezrobocia jak i liczba bezrobotnych zarejestrowanych była niższa niż przed rokiem (był to pierwszy spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych od IV kwartału 2008 r.). Zmniejszył się odsetek osób bezrobotnych poniżej 25 roku życia, natomiast zwiększył osób długotrwale bezrobotnych i powyżej 50 roku życia.

Wstępne wyniki **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności** za I kwartał 2014 r. wskazują na poprawę sytuacji na rynku pracy – odnotowano spadek zarówno liczby bezrobotnych, jak i stopy bezrobocia w ujęciu rocznym. Zwiększyła się liczba pracujących, poprawie uległa relacja niepracujących do pracujących, odnotowano wzrost wskaźnika zatrudnienia i współczynnika aktywności zawodowej.

W I kwartale br. **przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw** wyniosło 5508,3 tys. osób i było o 0,1% wyższe niż w I kwartale 2013 r. (wobec spadku o 0,8% przed rokiem). Zwiększenie zatrudnienia odnotowano w większości sekcji (największy wzrost w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej – o 5,7%), natomiast spadek zatrudnienia w budownictwie (o 8,7%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 1,6%). W 7 województwach wystąpił wzrost przeciętnego zatrudnienia, najwyższy w wielkopolskim (o 3,4%), najniższy w mazowieckim i podkarpackim (po 0,7%). Spadek odnotowano w pozostałych województwach, najgłębszy w warmińsko-mazurskim (o 2,7%).

Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w I kwartale 2014 r. wyniosło 2463,0 tys. osób i w skali roku zwiększyło się o 0,5%. Wzrost wystąpił w 8 województwach, w tym największy w mazowieckim (o 5,5%). W pozostałych województwach odnotowano spadek, najgłębszy w śląskim (o 2,8%).

Przeciętne zatrudnienie w budownictwie było o 8,7% niższe niż przed rokiem i ukształtowało się na poziomie 407,2 tys. osób. Zmniejszenie zatrudnienia odnotowano w większości województw, w granicach od 11,7% w śląskim do 1,5% w podlaskim. Jedynie w województwie opolskim odnotowano wzrost (o 11,2%).

Przeciętne zatrudnienie w handlu; naprawie pojazdów samochodowych wyniosło 1123,6 tys. osób i w skali roku zwiększyło się o 0,5%. Wzrost zatrudnienia odnotowano w 6 województwach, największy w wielkopolskim (o 8,7%). W pozostałych województwach wystąpił spadek zatrudnienia, w granicach od 4,2% w opolskim do 0,5% w podkarpackim.

Przeciętne zatrudnienie w zakwaterowaniu i gastronomii było o 1,6% niższe niż przed rokiem i wyniosło 107,9 tys. osób. Spadek zatrudnienia odnotowano w 11 województwach, w granicach od 7,9% w łódzkim do 1,2% w mazowieckim. W pozostałych województwach odnotowano wzrost, przy czym największy w województwie pomorskim i świętokrzyskim (po 10,4%).

Przeciętne zatrudnienie w obsłudze rynku nieruchomości w I kwartale br. wyniosło 95,3 tys. osób i w skali roku zwiększyło się o 1,5%. Wzrost zatrudnienia odnotowano w 9 województwach, w granicach od 15,4% w opolskim do 0,8% w podlaskim. Spadek nastąpił w pozostałych województwach, najgłębszy w świętokrzyskim (o 3,8%).

Przeciętne zatrudnienie w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej ukształtowało się na poziomie 182,2 tys. osób i w skali roku zwiększyło się o 5,7%. Wzrost zatrudnienia odnotowano w 13 województwach, w granicach od 12,1% w wielkopolskim do 0,3% w lubuskim. W pozostałych województwach wystąpił spadek zatrudnienia, w tym najgłębszy w opolskim (o 11,4%).

Przeciętne zatrudnienie w administrowaniu i działalności wspierającej było o 4,8% wyższe niż przed rokiem i wyniosło 329,4 tys. osób. Wzrost zaobserwowano w 11 województwach, największy w podkarpackim. W pozostałych województwach wystąpił spadek, najgłębszy w warmińsko-mazurskim.

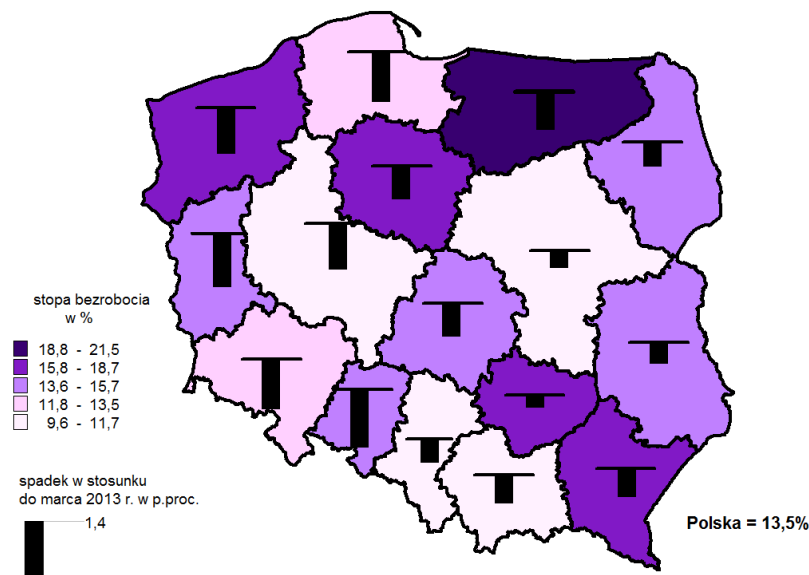
W końcu marca br. w urzędach pracy **zarejestrowanych** było 2182,2 tys. **osób bezrobotnych**, tj. o 132,2 tys. (o 5,7%) mniej niż w analogicznym miesiącu ubiegłego roku. Spadek liczby bezrobotnych zarejestrowanych w skali roku odnotowano we wszystkich województwach, od 10,2% w wielkopolskim do 1,5% w świętokrzyskim.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu marca br. wyniosła przeciętnie w kraju 13,5% i była o 0,8 p.proc. niższa niż przed rokiem. Spadek stopy bezrobocia

w skali roku odnotowano we wszystkich województwach, w granicach od 1,4 p.proc. w opolskim do 0,3 p.proc. w świętokrzyskim.

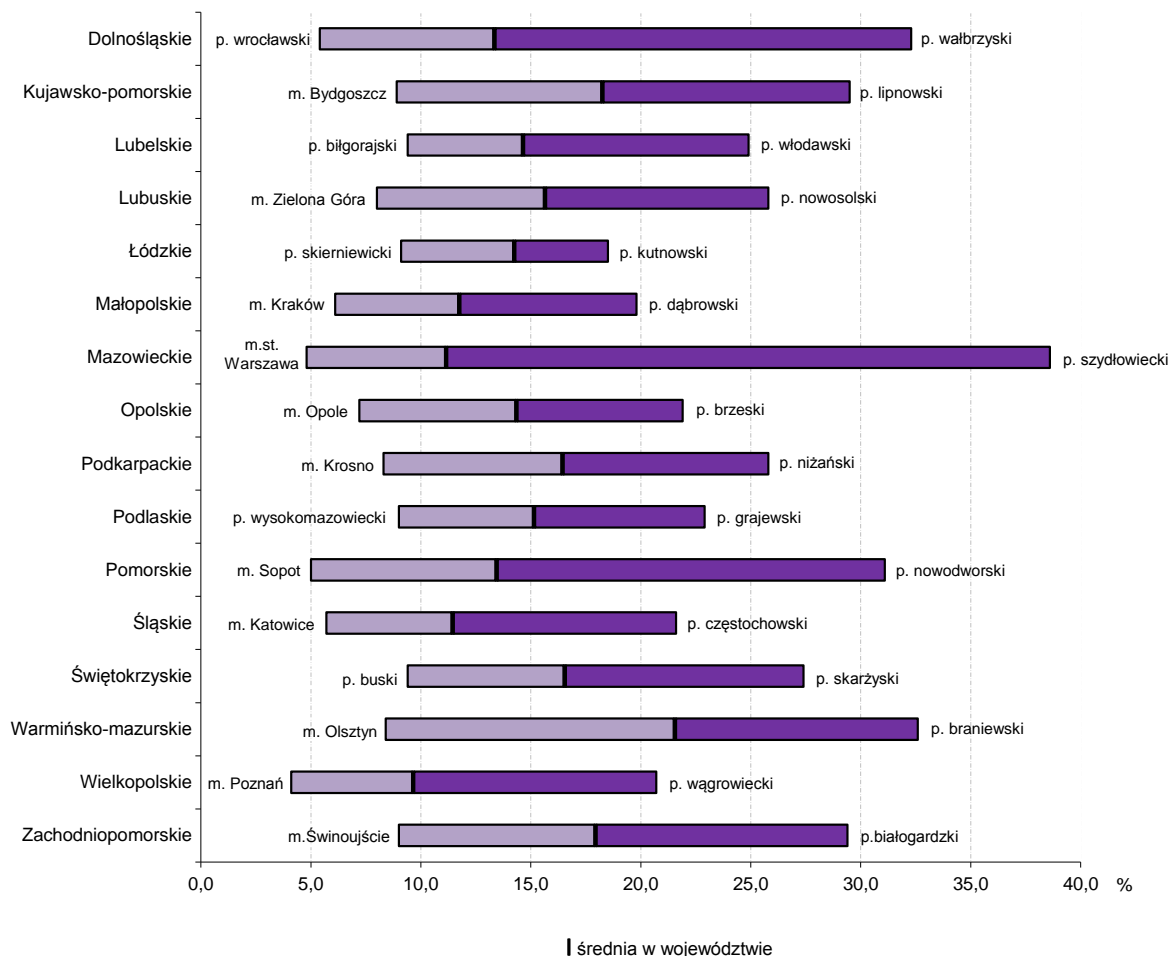
W końcu marca br. różnica pomiędzy najniższą i najwyższą wartością stopy bezrobocia w województwach wynosiła 11,9 p.proc. (wielkopolskie – 9,6%, warmińsko-mazurskie – 21,5%). W skali roku rozpiętość ta zwiększyła się o 0,2 p.proc., natomiast w porównaniu do końca grudnia 2013 r. zmniejszyła się o 0,2 p.proc. Podobnie jak przed rokiem, do województw o wysokiej stopie bezrobocia, poza warmińsko-mazurskim, należały kujawsko-pomorskie (18,2%) i zachodniopomorskie (17,9%). Najniższą stopę bezrobocia, poza wielkopolskim, odnotowano w województwie mazowieckim (11,1%), śląskim (11,4%) i małopolskim (11,7%).

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO W 2014 R. Stan w końcu marca

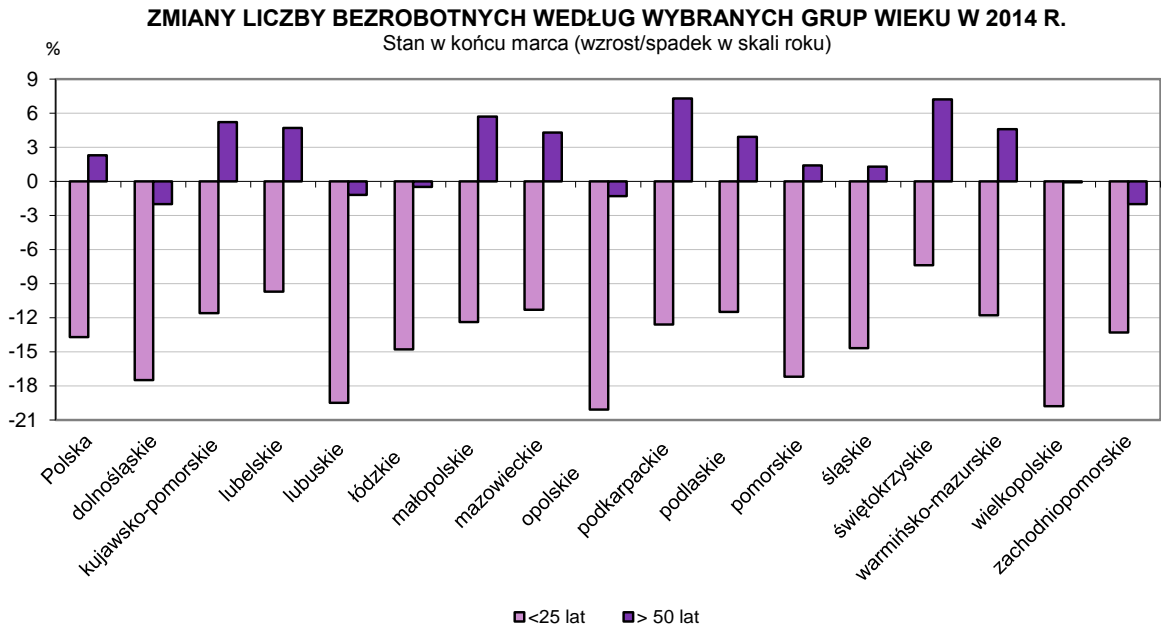
Analizując stopę bezrobocia na poziomie powiatów obserwuje się zmniejszenie rozpiętości pomiędzy skrajnymi wartościami wskaźnika w 11 województwach, w 4 nastąpił wzrost, a w województwie warmińsko-mazurskim rozpiętość stopy bezrobocia w powiatach pozostała na poziomie sprzed roku. Największą wewnątrzwojewódzką różnicę pomiędzy skrajnymi wartościami stopy bezrobocia w powiatach, notuje się w województwie mazowieckim. W końcu marca 2014 r. różnica pomiędzy największą a najmniejszą wartością stopy bezrobocia wynosiła 33,8 p.proc. (38,6% w powiecie szydłowieckim i 4,8% w powiecie m.st. Warszawa), wobec 34,3 p.proc. w końcu marca 2013 r. Najmniejszą rozpiętość odnotowano w województwie łódzkim (9,4 p.proc.), którą wyznaczała stopa bezrobocia w powiatach kutnowskim oraz skierniewickim – odpowiednio 18,5% i 9,1%.

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG POWIATÓW W 2014 R. Stan w końcu marca

W końcu marca 2014 r. wśród bezrobotnych zarejestrowanych 2003,6 tys. osób stanowili **bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy**. W ujęciu rocznym ich liczba zmniejszyła się o 4,2%. Spadek odnotowano w 15 województwach, w granicach od 8,7% w opolskim do 1,4% w mazowieckim. W województwie świętokrzyskim odnotowano nieznaczny wzrost (o 0,1%).

Wśród bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy najbardziej wzrosła liczba osób **długotrwale bezrobotnych** (o 5,1% w skali roku). Zwiększenie tej kategorii bezrobotnych odnotowano w 15 województwach; od 8,1% w śląskim do 1,2% w lubuskim. Spadek odnotowano w województwie zachodniopomorskim (o 0,5%). Wzrósł również udział tej grupy bezrobotnych, zarówno w skali kraju (o 5,3 p.proc) jak i we wszystkich województwach w granicach od 6,7 p.proc. w województwie wielkopolskim do 3,3 p.proc. w zachodniopomorskim. Największy udział długotrwale bezrobotnych odnotowano w województwie lubelskim (64,8% ogółu bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy), a najmniejszy w wielkopolskim 53,2%.

Wzrost udziału bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy odnotowano również w kategorii **osób powyżej 50 roku życia** – o 1,7 p.proc. do 26,8%. Na poziomie województw największy wzrost udziału wystąpił w opolskim (o 2,3 p.proc. do 30,6%), natomiast największy udział odnotowano w dolnośląskim (32,9%). Zbiorowość bezrobotnych powyżej 50 roku życia zwiększyła się o 2,3% do 537,4 tys. osób, a największy wzrost odnotowano w województwach podkarpackim (o 7,3%) i świętokrzyskim (o 7,2%).

Liczba osób bezrobotnych **samotnie wychowujących co najmniej 1 dziecko w wieku do 18 roku życia** zwiększyła się o 1,4% w skali roku i wyniosła 206,6 tys. Wzrost odnotowano w 11 województwach, największy w świętokrzyskim (o 6,4%), a najmniejszy w śląskim (o 0,3%). Zwiększył się również udział tej grupy bezrobotnych (z 9,7% do 10,3%), przy czym największy udział odnotowano w zachodniopomorskim – 15,2%, a największy wzrost udziału w pomorskim (o 1,2 p.proc. do 12,8%).

Zwiększył się również udział bezrobotnych **bez kwalifikacji zawodowych** – na poziomie kraju (o 0,5 p.proc. do 32,8%), jak i w 14 województwach (w największym stopniu wzrósł w świętokrzyskim – o 1,5 p.proc. do 28,2%). Natomiast w województwie opolskim odsetek tej grupy bezrobotnych obniżył się o 1,0 p.proc. do 35,2%. W województwie śląskim udział tej grupy bezrobotnych pozostał na poziomie sprzed roku i wyniósł 32,8%. Jednak mimo wzrostu udziału osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych odnotowano w tej grupie spadek bezrobocia (o 2,9%).

Najlepszą sytuację odnotowano wśród **bezrobotnych do 25 roku życia**. W tej grupie odnotowano spadek bezrobocia we wszystkich województwach (średnio o 13,7%). Najgłębszy spadek odnotowano w opolskim (o 20,1%), a najmniejszy w świętokrzyskim (o 7,4%). W końcu marca 2014 r. było zarejestrowanych 381,8 tys. osób bezrobotnych w wieku

18-24 lata, z czego najwięcej w województwie mazowieckim (46,2 tys.), a najmniej w opolskim (8,6 tys.). Udział osób bezrobotnych do 25 roku życia zmniejszył się zarówno w kraju (o 2,1 p.proc. do 19,1%), jak i we wszystkich województwach, w granicach od 3,0 p.proc. w wielkopolskim do 1,3 p.proc. w zachodniopomorskim.

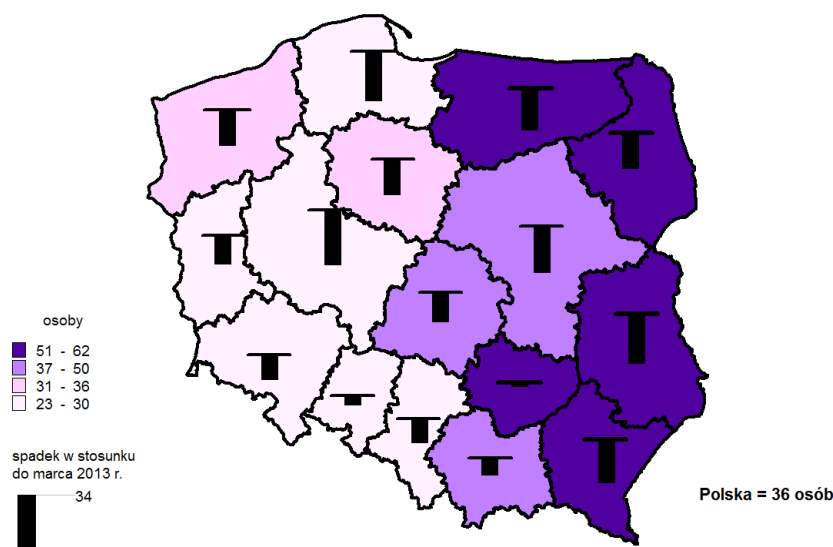
W I kwartale br. liczba **nowo zarejestrowanych** bezrobotnych wyniosła 650,1 tys. osób i w stosunku do I kw. 2013 r. zmniejszyła się o 14,1% (wobec wzrostu o 9,3% przed rokiem). Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich udział w grupie nowo zarejestrowanych zwiększył się o 1,0 p.proc. w skali roku i wyniósł 81,5%. Wzrósł również odsetek osób zamieszkałych na wsi (o 0,2 p.proc. do 41,0%). Zmniejszył się natomiast udział osób rejestrujących się po raz pierwszy (o 1,0 p.proc. do 18,5%), osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy (o 1,0 p.proc. do 5,6%) oraz osób dotychczas niepracujących (o 0,5 p.proc. do 16,5%). Na poziomie zbliżonym do obserwowanego przed rokiem pozostał odsetek absolwentów (9,6%).

Z ewidencji bezrobotnych w I kw. 2014 r. **skreślono** 626,5 tys. osób, tj. o 8,2% więcej niż przed rokiem (wobec wzrostu o 8,6% w I kw. 2013 r.), w tym 45,8% ogółu bezrobotnych wyrejestrowanych stanowiły osoby wykreślone z ewidencji z powodu podjęcia pracy.

W końcu marca 2014 r. najwyższą **stopę napływu bezrobotnych** odnotowano w województwie warmińsko-mazurskim i zachodniopomorskim (po 1,7%), natomiast najniższą w mazowieckim i wielkopolskim (po 0,9%); przy średniej dla kraju 1,2%.

LICZBA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH NA 1 OFERTĘ PRACY W 2014 R.

Stan w końcu marca

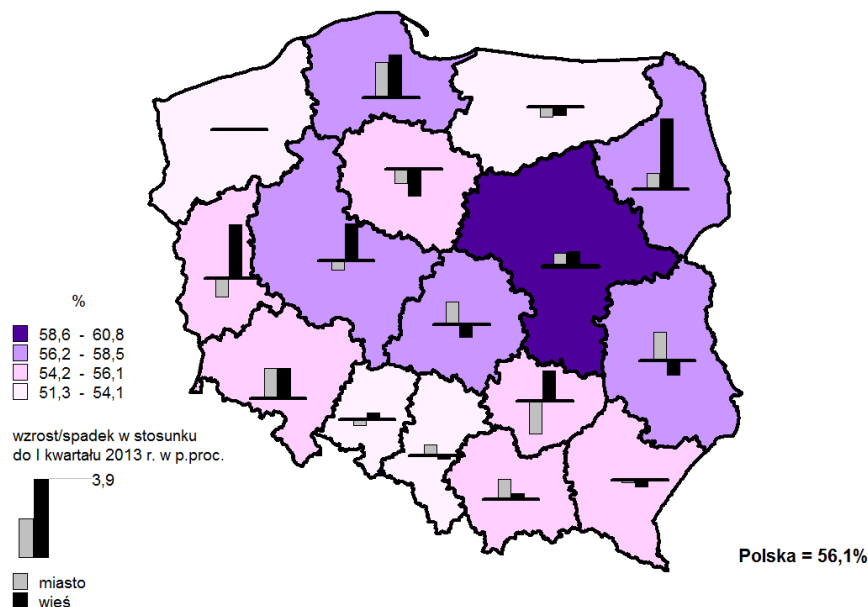
W końcu marca 2014 r. **na 1 ofertę pracy** przypadało 36 osób bezrobotnych, wobec 57 osób w analogicznym okresie poprzedniego roku. Najkorzystniejsza sytuacja miała miejsce

w województwach lubuskim i opolskim (po 23 osoby na 1 ofertę pracy), natomiast najmniej sprzyjająca wystąpiła w podlaskim (62 osoby).

Według wstępnych wyników **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**¹ w I kwartale 2014 r. zbiorowość **aktywnych zawodowo** liczyła 17419 tys. osób, tj. o 184 tys. (o 1,1%) więcej niż przed rokiem. Wzrost liczby osób aktywnych zawodowo odnotowano w 10 województwach, w tym największy w podlaskim (o 6,2%). W pozostałych województwach wystąpił spadek, najgłębszy w kujawsko-pomorskim (o 4,8%).

Współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 56,1% i był wyższy o 0,6 p.proc. w porównaniu z I kwartałem 2013 r. Wzrost wystąpił w 12 województwach, największy w podlaskim (o 2,1 p.proc.). W 3 województwach zaobserwowano obniżenie współczynnika, w tym w największym stopniu w kujawsko-pomorskim (o 1,1 p.proc.). W województwie zachodniopomorskim wartość współczynnika pozostała na poziomie sprzed roku. Najwyższą wartość współczynnika odnotowano w województwie mazowieckim (60,8%), a najniższą w warmińsko-mazurskim (51,3%).

WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ W I KWARTALE 2014 R. I JEGO ZMIANY W PODZIALE NA MIASTO–WIEŚ

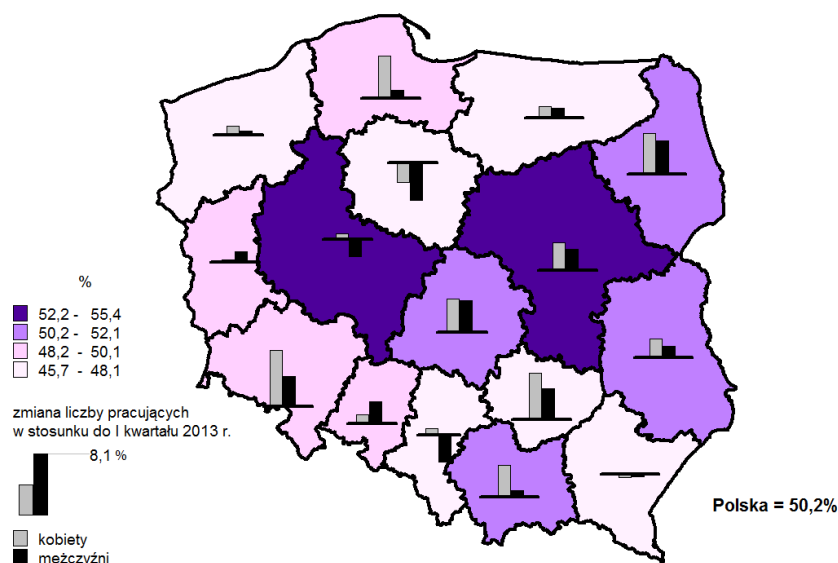
Liczba **pracujących** wyniosła 15573 tys. osób i w skali roku zwiększyła się o 282 tys. (tj. o 1,8%). Wzrost wystąpił w 12 województwach, w granicach od 5,8% w dolnośląskim do 0,9% w zachodniopomorskim. W pozostałych województwach odnotowano spadek liczby pracujących, najgłębszy w kujawsko-pomorskim (o 4,2%). Zwiększyła się liczba zarówno

¹ Prezentowane wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności opracowane na podstawie NSP 2011. Ponadto uwzględniono zmiany metodologiczne, wyłączając z zakresu badania osoby przebywające poza gospodarstwem domowym 12 miesięcy i więcej (dotychczas było to powyżej 3 miesięcy).

pracujących kobiet (o 3,1%) jak i mężczyzn (o 0,8%). Wzrost liczby pracujących kobiet wystąpił w 14 województwach, największy w dolnośląskim (o 8,1%), a w województwach kujawsko-pomorskim i podkarpackim odnotowano spadek, odpowiednio o 2,7% i 0,6%. Kobiety stanowiły 45,0% ogółu pracujących, a największy ich udział odnotowano w województwach dolnośląskim, łódzkim i śląskim (po 45,9%), najmniejszy w podkarpackim i wielkopolskim (po 43,7%).

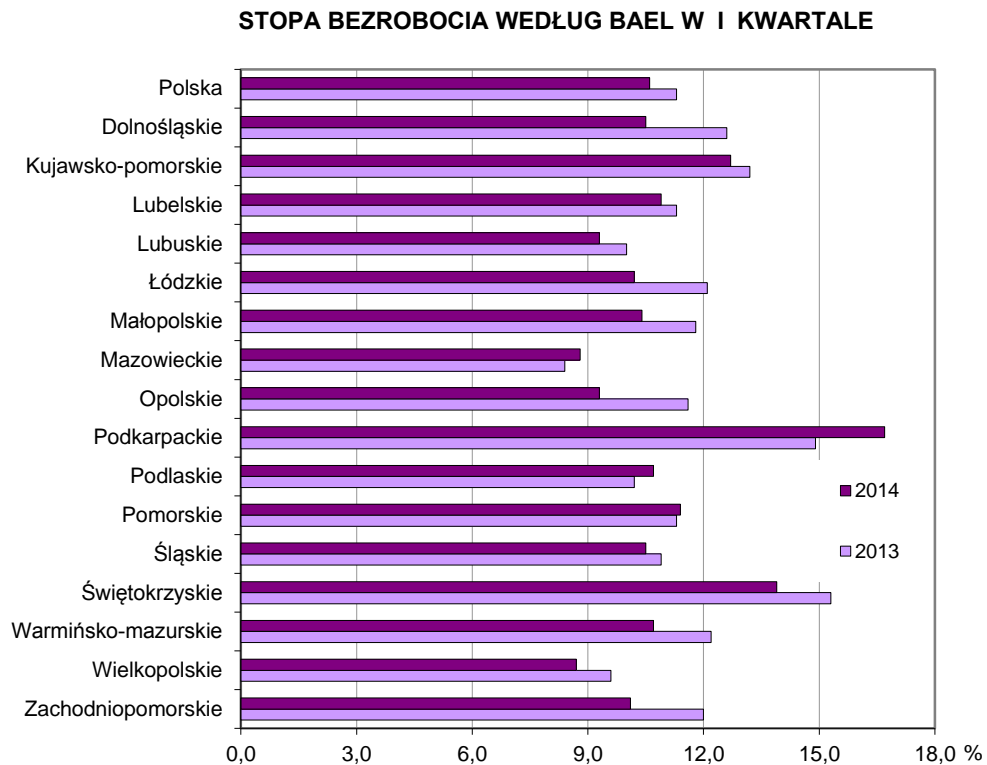
Wskaźnik zatrudnienia w I kwartale 2014 r. ukształtował się na poziomie 50,2% (wzrost o 0,9 p.proc w stosunku do analogicznego okresu 2013 r.) i był wyższy w mieście (50,3%) niż na wsi (49,9%). W dalszym ciągu utrzymywała się przewaga pracujących mężczyzn nad kobietami (wskaźnik zatrudnienia mężczyzn – 57,6%, kobiet – 43,3%). Najwyższym wskaźnikiem nadal charakteryzowało się województwo mazowieckie (55,4%), z kolei najniższym podkarpackie (45,7%). W 14 województwach odnotowano wzrost wskaźnika, w tym największy w dolnośląskim (o 2,7 p.proc.), w pozostałych wystąpił spadek – w podkarpackim (o 1,2 p.proc.) i kujawsko-pomorskim (o 0,7 p.proc.).

WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA I ZMIANY LICZBY PRACUJĄCYCH WEDŁUG PŁCI W I KWARTALE 2014 R.

W I kwartale 2014 r. liczba **bezrobotnych** według BAEL wyniosła 1846 tys. osób i zmniejszyła się o 5,0% (tj. o 98 tys. osób) w skali roku. Spadek liczby bezrobotnych odnotowano w 12 województwach, najgłębszy w łódzkim (o 23 tys.), a najmniejszy w lubelskim i lubuskim (po 3 tys.). W pozostałych województwach wystąpił wzrost, największy w podkarpackim (o 19 tys.) i mazowieckim (o 18 tys.).

Stopa bezrobocia według BAEL w I kwartale 2014 r. wyniosła średnio 10,6% i była niższa niż przed rokiem (o 0,7 p.proc.). Spadek wskaźnika odnotowano w 12 województwach, w tym najgłębszy w opolskim (o 2,3 p.proc.). W pozostałych województwach wystąpił wzrost, największy w podkarpackim (o 1,8 p.proc.). Najniższą wartością stopy bezrobocia charakteryzowały się województwa: wielkopolskie (8,7%), mazowieckie (8,8%) oraz lubuskie i opolskie (po 9,3%), natomiast najwyższą – podkarpackie (16,7%).

Stopa bezrobocia **mężczyzn** wyniosła 10,3% i była o 0,5 p.proc. niższa niż w analogicznym kwartale 2013 r. Najniższą wartość osiągnęła w województwie wielkopolskim (7,2%), a najwyższą w podkarpackim (16,4%). Spadek stopy bezrobocia mężczyzn odnotowano w 13 województwach, najgłębszy w opolskim (o 2,9 p.proc.). W pozostałych województwach wystąpił wzrost, największy w podkarpackim (o 1,4 p.proc.). Stopa bezrobocia **kobiet** była wyższa niż mężczyzn i wyniosła 11,0% (spadek o 0,9 p.proc. w stosunku do I kwartału 2013 r.). W podziale na województwa ukształtowała się w granicach od 9,2% w mazowieckim i zachodniopomorskim do 17,1% w podkarpackim. W skali roku stopa bezrobocia kobiet zmniejszyła się w 13 województwach, najbardziej w dolnośląskim (o 3,0 p.proc.); w pozostałych województwach wzrosła, w największym stopniu w podkarpackim (o 2,4 p.proc.).

W I kwartale 2014 r. stopa bezrobocia na **wsi** ukształtowała się na poziomie 11,1% i zmniejszyła się w skali roku o 0,5 p.proc. Rozpiętość stopy bezrobocia kształtowała się w granicach od 7,5% w województwie opolskim do 16,9% w podkarpackim. W 10 województwach wystąpił spadek wskaźnika dla wsi, przy czym najgłębszy w zachodniopomorskim (o 5,5 p.proc.). W 4 województwach odnotowano wzrost stopy bezrobocia na wsi, w największym stopniu w podkarpackim (o 2,7 p.proc.). W województwie łódzkim i mazowieckim stopa bezrobocia na wsi pozostała na poziomie sprzed roku. Wśród bezrobotnych zamieszkałych w **miastach** stopa bezrobocia osiągnęła 10,3% i w ujęciu rocznym zmniejszyła się o 0,8 p.proc. Najniższą wartość wskaźnika odnotowano w miastach województwa mazowieckiego (7,7%), zaś najwyższą – podkarpackiego (16,4%).

Populacja **biernych zawodowo** zmniejszyła się (o 1,4%) w skali roku i wyniosła 13613 tys. osób, co stanowiło 43,9% ogółu ludności w wieku powyżej 15 lat. Spadek liczby tych osób wystąpił w 10 województwach, najgłębszy w wielkopolskim (o 4,4%). W 4 województwach odnotowano wzrost, w tym największy w świętokrzyskim (o 3,1%). W województwie łódzkim i mazowieckim populacja biernych zawodowo pozostała na poziomie sprzed roku.

Liczba osób niepracujących przypadająca na 1000 osób pracujących w I kwartale 2014 r. zmniejszyła się w skali roku i wyniosła 993 osoby bezrobotne i bierne zawodowo (przed rokiem 1030 osób). Spadek odnotowano w 14 województwach, w tym najgłębszy w dolnośląskim (z 1113 do 997 osób). W pozostałych województwach wystąpił wzrost – w podkarpackim z 1132 do 1188 osób i kujawsko-pomorskim z 1077 do 1106 osób. Najkorzystniejsza relacja osób niepracujących do pracujących miała miejsce w województwie mazowieckim (na 1000 pracujących przypadały 804 osoby bezrobotne i bierne zawodowo), natomiast najgorsza sytuacja wystąpiła w podkarpackim (1188 osób).

WYNAGRODZENIA

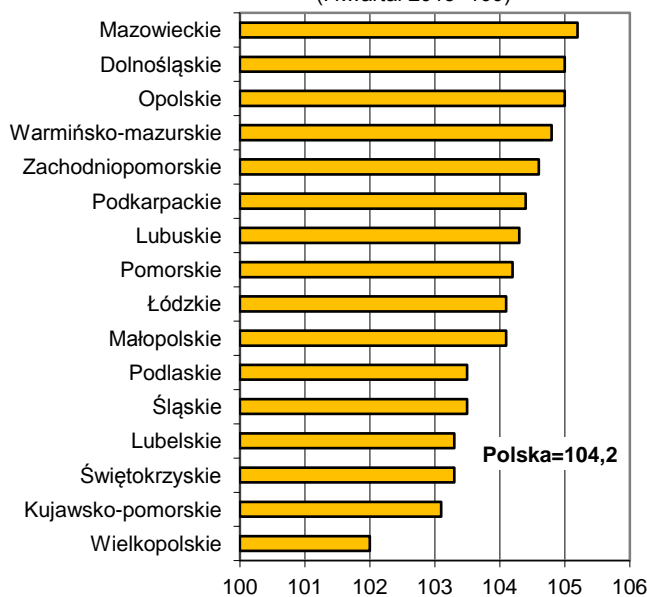
W I kwartale br. wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w skali roku był wyższy niż w ostatnim kwartale ub. roku, a także wyższy niż przed rokiem. Wzrosły wynagrodzenia zarówno w przemyśle, jak i w budownictwie.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w I kwartale 2014 r. wyniosło 3896,97 zł i było o 4,2% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (przed rokiem wzrost o 2,1%). Wzrost wynagrodzeń wystąpił we wszystkich województwach, największy w mazowieckim (o 5,2%), dolnośląskim i opolskim (po 5,0%), a najmniejszy w wielkopolskim (o 2,0%) i kujawsko-pomorskim (o 3,1%).

Najwyższy poziom wynagrodzeń utrzymywał się nadal w województwach mazowieckim, śląskim i pomorskim (odpowiednio 124,2%, 105,9% i 101,0% średniej krajowej), przy czym w mazowieckim wynagrodzenia rosły szybciej, a w śląskim wolniej niż średnio w kraju. Najniższy poziom wynagrodzeń, podobnie jak w okresach poprzednich wystąpił w województwach warmińsko-mazurskim i podkarpackim (odpowiednio o 19,6% i 18,3% mniej niż średnio w kraju).

DYNAMIKA PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW W I KWARTALE 2014 R.

(I kwartał 2013=100)

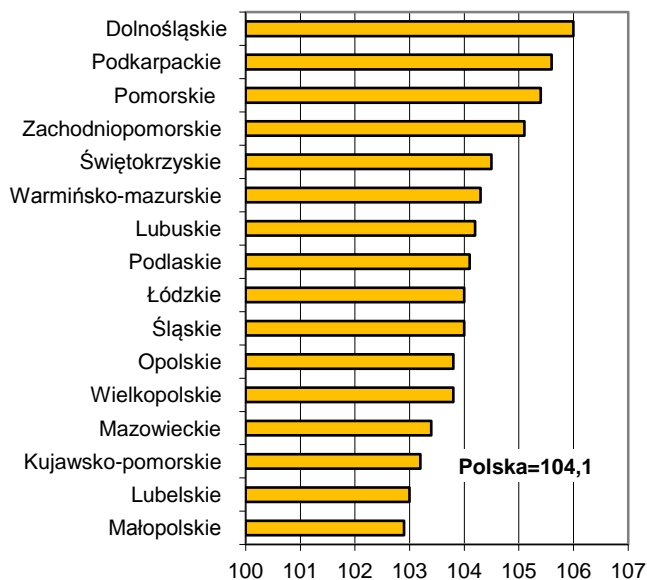

Relacja przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw do średniej krajowej w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku poprawiła się w 7 województwach (od 1,2 p.proc. w mazowieckim do 0,1 p.proc. w lubuskim), w małopolskim i pomorskim pozostała na poziomie sprzed roku, a w pozostałych pogorszyła się (od 0,1 p.proc. w łódzkim do 1,9 p.proc. w wielkopolskim).

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższym i najniższym przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu w sektorze przedsiębiorstw powiększyła się o 0,7 p.proc. i wyniosła 43,8 p.proc.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w przemyśle w I kwartale 2014 r. wyniosło 3983,47 zł i było o 4,1% wyższe niż w I kwartale ub. roku (przed rokiem wzrost o 2,2%). Wzrost odnotowano we wszystkich województwach, w tym największy w dolnośląskim (o 6,0%), a najmniejszy w małopolskim (o 2,9%).

**DYNAMIKA PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO
W PRZEMYŚLE W I KWARTALE 2014 R.**
(I kwartał 2013=100)

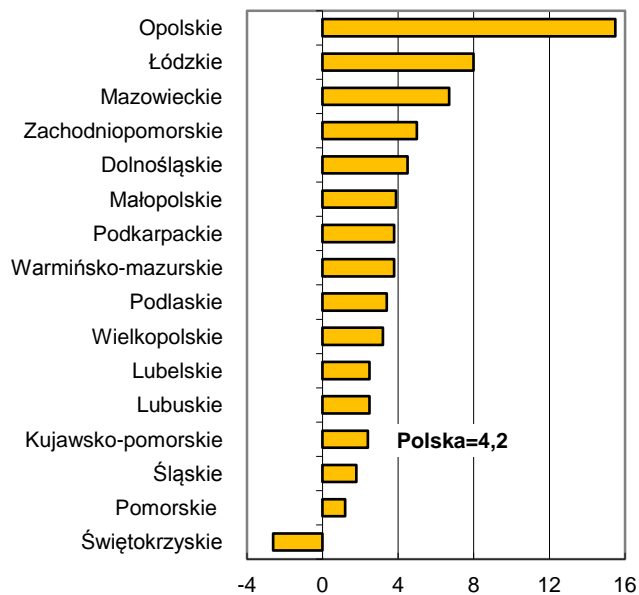
Wynagrodzenia w przemyśle były wyższe niż średnio w kraju, podobnie jak przed rokiem, w 4 województwach: śląskim (o 16,7%), mazowieckim (o 14,5%), dolnośląskim (o 3,7%) i pomorskim (o 1,7%). W pozostałych województwach wynagrodzenia kształtowały się poniżej średniej krajowej. Najniższe wynagrodzenie nadal zanotowano w podlaskim i warmińsko-mazurskim (odpowiednio o 17,7% i 17,3% mniej niż średnio w kraju).

W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku relacja przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w przemyśle do średniej krajowej poprawiła się w 7 województwach (od 1,9 p.proc. w dolnośląskim do 0,1 p.proc. w lubuskim). W pozostałych województwach relacja pogorszyła się (najbardziej w małopolskim – o 1,2 p.proc.).

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższym i najniższym wynagrodzeniu w przemyśle nie zmieniła się i wyniosła podobnie jak przed rokiem 34,4 p.proc.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w budownictwie w I kwartale 2014 r. wyniosło 3704,89 zł i było o 4,2% wyższe niż przed rokiem (w I kwartale 2013 r. spadek o 1,7%). Wzrost wynagrodzeń odnotowano we wszystkich województwach, poza świętokrzyskim. Najwyższy wzrost wystąpił w województwie opolskim (o 15,5%), a najniższy w województwie pomorskim (o 1,2%). Województwo świętokrzyskie zanotowało spadek wynagrodzeń o 2,6%.

**ZMIANY PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO
W BUDOWNICTWIE W I KWARTALE 2014 R.**
(wzrost/spadek w skali roku w %)

Najwyższym poziomem przeciętnych wynagrodzeń w budownictwie nadal charakteryzowało się województwo mazowieckie (o 32,3% wyższym niż średnio w kraju). W kolejnym pod względem wysokości wynagrodzeń województwie dolnośląskim płace były o 7,2% wyższe niż przeciętnie w kraju. W pozostałych województwach wynagrodzenia były niższe od średniej krajowej, w tym najmniejsze w lubuskim (o 18,9%).

W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku relacja przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń w budownictwie do średniej krajowej poprawiła się w 5 województwach, najbardziej w opolskim (o 9,1 p.proc.). W pozostałych województwach relacja pogorszyła się (najbardziej w świętokrzyskim o 5,9 p.proc.).

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższym i najniższym wynagrodzeniu w budownictwie wyniosła 51,2 p.proc. i w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku zwiększyła się o 3,8 p.proc.

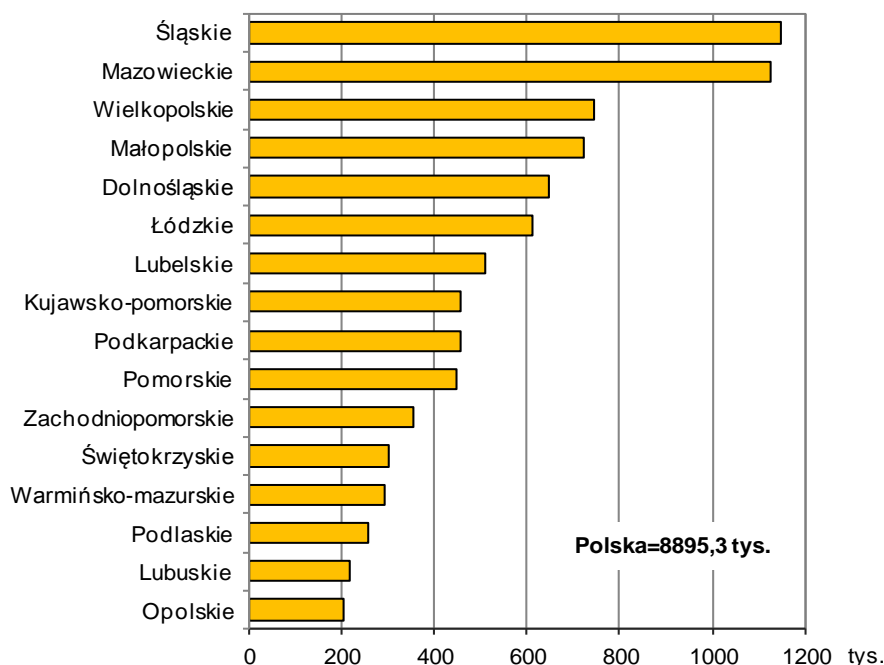
EMERYTURY I RENTY

W I kwartale 2014 r. zanotowano spadek przeciętnej liczby emerytów i rencistów ogółem. Podobnie jak w latach poprzednich głębszy był spadek przeciętnej liczby emerytów i rencistów pobierających świadczenia w ramach systemu rolniczego niż w systemie ubezpieczeń pracowniczych. W stosunku do I kwartału 2013 r. zwiększyła się zarówno przeciętna miesięczna emerytura i renta z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, jak i rolników indywidualnych.

Przeciętna liczba emerytów i rencistów ogółem w I kwartale 2014 r. wyniosła 8895,3 tys. osób i była o 1,1% mniejsza niż przed rokiem. Zmniejszenie liczby emerytów i rencistów odnotowano we wszystkich województwach – od 0,7% w śląskim do 1,7% w opolskim.

Emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych pobierało 7671,6 tys. osób (o 0,8% mniej niż w I kwartale 2013 r.). Spadek odnotowano we wszystkich województwach, w tym najgłębszy w łódzkim i opolskim (po 1,3%). Emerytury i renty rolnicze pobierało 1223,7 tys. osób (o 3,0% mniej niż przed rokiem). Liczba rolników indywidualnych pobierających emerytury i renty zmniejszyła się w skali roku we wszystkich województwach – od 1,7% w małopolskim do 4,8% w śląskim.

**PRZECIĘTNA LICZBA EMERYTÓW I RENCISTÓW
W I KWARTALE 2014 R.**

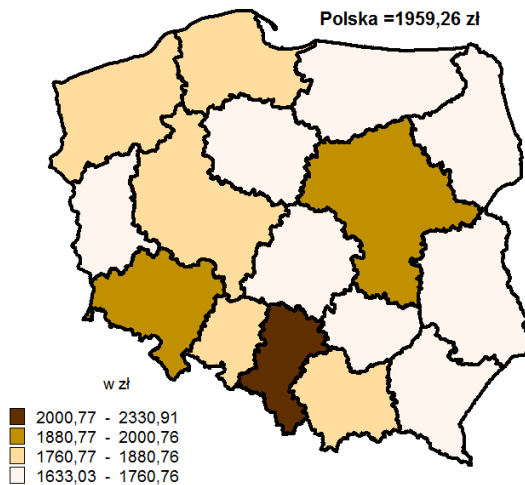

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w I kwartale 2014 r. wyniosła 1959,26 zł i była o 4,4% wyższa niż przed rokiem. Wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto odnotowano we

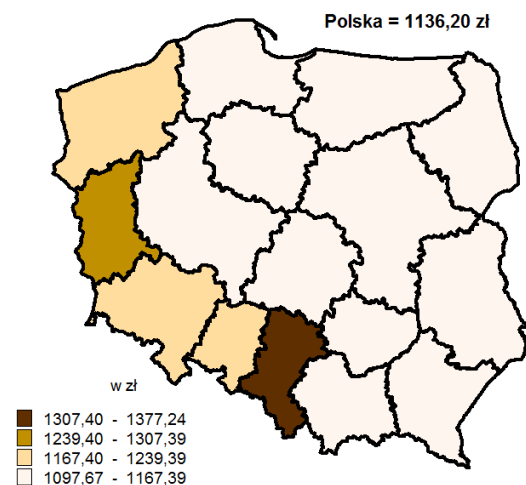
wszystkich województwach, ale podobnie jak w analogicznym okresie ub. roku, jedynie w śląskim była ona wyższa od średniej krajowej (o 19,0%). Najniższe przeciętne emerytury i renty w tym systemie, wypłacono w województwie podkarpackim (o 16,7% mniej niż średnio w kraju).

PRZECIĘTNA MIESIĘCZNA EMERYTURA I RENTA BRUTTO W I KWARTALE 2014 R.

Z POZAROLNICZEGO SYSTEMU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższej i najniższej przeciętnej emeryturze i rencie brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych utrzymała się na poziomie sprzed roku i wyniosła 35,7 p.proc.

Przeciętne miesięczne emerytury i renty brutto rolników indywidualnych w I kwartale 2014 r. wyniosła 1136,20 zł i w skali roku zwiększyła się o 3,7%. Wzrost odnotowano we wszystkich województwach, największy w kujawsko-pomorskim, łódzkim, mazowieckim i podlaskim (po 3,9%), a najmniejszy w śląskim (o 2,6%). W połowie województw przeciętne emerytury i renty brutto rolników indywidualnych była wyższa niż średnia w kraju, w tym najwyższa, podobnie jak w poprzednim roku, w województwie śląskim (o 21,2%). Najniższe emerytury i renty rolnicze wypłacono w mazowieckim, małopolskim i podlaskim (odpowiednio o 3,4%, 3,2% i 3,0% mniejsze niż średnio w kraju).

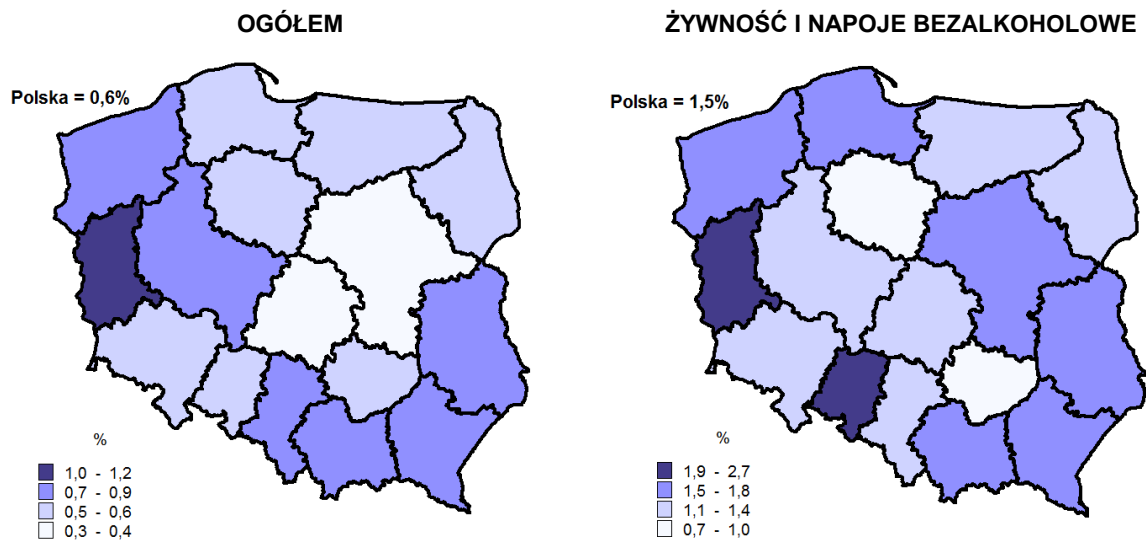
Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższej i najniższej przeciętnej emeryturze i rencie brutto rolników indywidualnych zmniejszyła się w I kwartale 2014 r. wyniosła 24,6 p.proc. (wobec 26,0 p.proc. przed rokiem).

CENY

W I kwartale 2014 r. **ceny towarów i usług konsumpcyjnych** w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku wzrosły o 0,6% (wobec 1,3% odpowiednio przed rokiem). Wzrost cen zanotowano w większości grup towarów i usług, w tym największy – napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych, towarów i usług w zakresie rekreacji i kultury, mieszkania oraz żywności i napojów bezalkoholowych. Niższe natomiast były ceny w zakresie edukacji, odzieży i obuwia oraz towarów i usług związanych z transportem. Największy wpływ na poziom wskaźnika cen ogółem w I kwartale br. miały podwyżki cen w zakresie mieszkania, żywności i napojów bezalkoholowych oraz napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych, które zwiększyły wskaźnik odpowiednio o 0,49 p.proc., 0,36 p.proc. oraz 0,23 p.proc. Niższe ceny odzieży i obuwia oraz w zakresie transportu obniżyły wskaźnik ogółem odpowiednio o 0,23 p.proc. i 0,19 p.proc.

Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w porównaniu z I kwartałem ub. roku wystąpił we wszystkich województwach (w granicach od 0,3% do 1,2%). Najbardziej wzrosły ceny w województwie lubuskim, m.in. w wyniku najwyższych w kraju podwyżek cen żywności i napojów bezalkoholowych (2,7% wobec 1,5%) oraz towarów i usług w zakresie rekreacji i kultury (4,5%, wobec 2,6%). Wzrost cen wyższy niż przeciętnie w kraju notowano w województwach lubuskim, wielkopolskim, lubelskim, małopolskim, podkarpackim, śląskim oraz zachodniopomorskim. Najwolniej natomiast rosły ceny w województwie łódzkim (o 0,3%), w którym m.in. odnotowano najmniejszy wzrost cen towarów i usług związanych z mieszkaniem.

**ZMIANY CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH
W I KWARTALE 2014 R.**
(I kwartał 2013=100)

W I kwartale br. ceny **żywności i napojów bezalkoholowych** były wyższe niż w I kwartale ub. roku o 1,5% (wobec wzrostu 2,5% przed rokiem), przy czym żywność była droższa o 1,7%, natomiast napoje bezalkoholowe tańsze o 0,6%.

Znacznie wzrosły ceny warzyw (o 9,4%), a zwłaszcza w województwach: opolskim (o 13,9%), lubuskim (o 12,8%), podlaskim (o 12,4%), łódzkim (o 11,3%) oraz lubelskim (o 11,2%). Więcej niż przed rokiem płacono za artykuły w grupie „mleko, sery, jaja” średnio o 3,2%. Mleko świeże niskotłuszczowe najbardziej podrożało w województwie podlaskim (o 12,4%, wobec 8,7% średnio w kraju), śmietana – w podkarpackim (o 9,1%, wobec 6,0%), sery i twarogi – w opolskim (o 7,3%, wobec 5,8%), jogurty – w lubelskim (o 7,6%, wobec 2,9%). Odnotowano natomiast niższe ceny jaj (średnio o 11,2%), przy czym w województwach spadek cen kształtował się od 17,0% w łódzkim do 5,0% w lubuskim. Oleje i tłuszcze były droższe średnio o 3,0%, jedynie w województwie lubelskim notowano spadek cen (o 0,6%). Ceny owoców wzrosły w 14 województwach, w tym w 7 w stopniu wyższym niż przeciętnie (najbardziej w opolskim o 5,1%, wobec 1,8% w kraju). Podrożały również makarony i produkty makaronowe (o 1,2%) oraz ryby i owoce morza (o 1,1%), a wzrost cen tych artykułów notowano w 13 województwach. Wyższe niż przed rokiem, we wszystkich województwach były ceny wędlin (najbardziej wzrosły w lubuskim – o 4,5%, wobec 1,3% w kraju). Obserwowano natomiast spadek cen drobiu (o 1,0%), mięsa wieprzowego (o 0,8%) oraz mięsa wołowego (o 0,7%). Drób oraz mięso wieprzowe było tańsze w 12 województwach, a najgłębszy spadek cen dotyczył odpowiednio: kujawsko-pomorskiego (o 2,4%) oraz świętokrzyskiego (o 4,4%). Ceny mięsa wołowego najbardziej obniżono w województwie pomorskim (o 2,8%), natomiast w lubuskim, małopolskim, opolskim, śląskim i wielkopolskim ceny były wyższe niż w I kwartale 2013 r. W skali roku odnotowano (we wszystkich województwach) spadek cen cukru w granicach od 26,6% w opolskim do 15,6% w mazowieckim (wobec 21,2% średnio w kraju).

Ceny żywności i napojów bezalkoholowych w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, wzrosły we wszystkich województwach w granicach od 0,7% do 2,7%, przy czym w województwach: lubuskim, opolskim, pomorskim, mazowieckim i podkarpackim w stopniu wyższym niż średnio w kraju. Najwolniej natomiast rosły ceny w województwie świętokrzyskim.

W porównaniu z I kwartałem 2013 r. odnotowano niższe ceny **odzieży i obuwia** (o 4,6%). Spadek cen obserwowano we wszystkich województwach, najgłębszy dotyczył dolnośląskiego (o 7,3%).

W I kwartale br. ceny w zakresie **mieszkania**² były wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (1,9%, wobec 2,2%). Wzrost cen wyższy niż przeciętnie w kraju odnotowano

² Opłaty obejmują wydatki związane z użytkowaniem mieszkania i nośnikami energii oraz wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego.

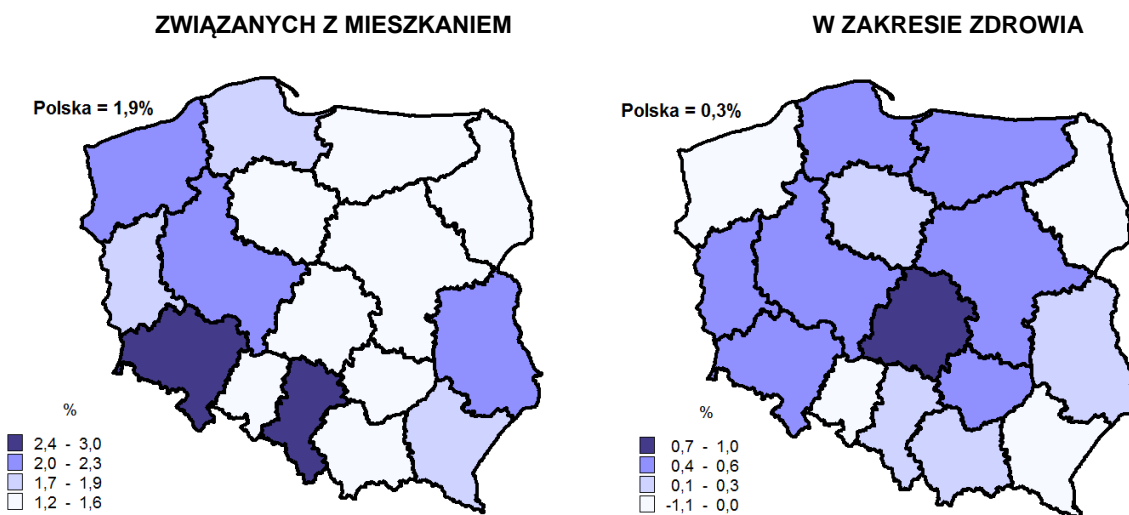
w 5 województwach, najwyższy w dolnośląskim (3,0%). Najmniej natomiast wzrosły ceny w województwie łódzkim (o 1,2%).

Znacznie podrożał wywóz śmieci (o 46,1%). W województwach wzrost cen kształtował się od 18,1% w świętokrzyskim do 70,7% w lubelskim. We wszystkich województwach wzrosły ceny za usługi kanalizacyjne (średnio o 4,5%) oraz zaopatrywanie w wodę (o 3,3%), przy czym najwyższe podwyżki dotyczyły odpowiednio: świętokrzyskiego (12,7%) oraz lubelskiego (5,3%). Niższe niż przed rokiem notowano ceny nośników energii (o 0,2%). Energia elektryczna była tańsza o 4,4%, przy wzroście cen gazu o 3,9% oraz energii ciepłej o 3,2%. Ceny za energię elektryczną najbardziej spadły w województwie małopolskim (o 5,7%). Najwyższe natomiast podwyżki cen gazu notowano w województwach: śląskim (o 5,3%), dolnośląskim (o 5,1%) i opolskim (o 4,7%), a energii ciepłej w świętokrzyskim (o 4,3%), pomorskim (o 4,0%) i mazowieckim (o 3,7%).

ZMIANY CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH

W I KWARTALE 2014 R.

(I kwartał 2013=100)

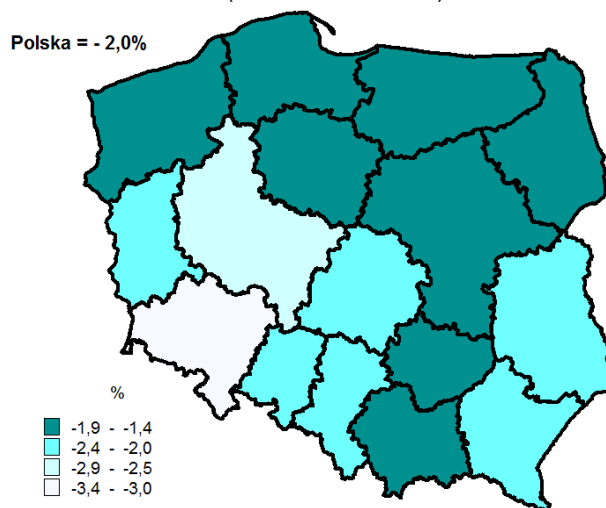

Artykuły i usługi związane ze **zdrowiem** były droższe niż przed rokiem o 0,3% (wobec 2,2% w I kwartale 2013 r.). Najbardziej podniesiono ceny w województwie łódzkim (o 1,0%), natomiast w podlaskim, zachodniopomorskim, opolskim oraz podkarpackim notowano spadek cen (w granicach od 1,1% do 0,1%)

Ceny usług lekarskich podrożały w skali roku w 15 województwach, w tym najbardziej w opolskim (o 7,5%, wobec 3,7% – średnio w kraju). W województwie podkarpackim obserwowano natomiast najwyższy w kraju wzrost cen usług stomatologicznych oraz sanatoryjnych (odpowiednio o 4,9% i 10,8%, wobec 2,6% i 1,5%). Wzrost cen usług szpitalnych wyniósł 1,7%, przy czym w województwach: kujawsko-pomorskim, pomorskim oraz warmińsko-mazurskim wzrost cen był wyższy niż średnio w kraju. Niższe niż przed rokiem były natomiast ceny wyrobów farmaceutycznych (o 0,9%), spadek cen w województwach kształtował się od 2,6% w podlaskim do 0,4% w świętokrzyskim.

We wszystkich województwach odnotowano niższe niż w I kwartale 2013 r. ceny towarów i usług w zakresie **transportu** (o 2,0%, wobec spadku – 0,6% przed rokiem), przy czym w 5 województwach spadek cen był głębszy niż przeciętnie w kraju (najgłębszy w dolnośląskim – 3,4%).

**ZMIANY CEN TOWARÓW I USŁUG W ZAKRESIE TRANSPORTU
W I KWARTALE 2014 R.**
(I kwartał 2013=100)

Notowano niższe niż przed rokiem ceny paliw i smarów do prywatnych środków transportu (średnio o 3,0%), na co istotny wpływ miało obniżenie cen benzyn oraz oleju napędowego. W województwach spadek cen kształtował się od 4,3% (w dolnośląskim) do 2,3% (w mazowieckim, warmińsko-mazurskim i zachodniopomorskim). Mniej płacono również za usługi transportowe (średnio o 1,7%), przy czym w województwach: lubuskim, opolskim, świętokrzyskim i warmińsko-mazurskim ceny wzrosły w skali roku. Samochody osobowe natomiast podrożały jedynie w województwie pomorskim (o 1,2%, wobec spadku w kraju o 0,7%).

Ceny związane z **rekreacją i kulturą** były wyższe niż przed rokiem o 2,6% (wobec 0,5% w I kwartale 2013 r.). Wzrost cen odnotowano we wszystkich województwach, przy czym w 9 – w stopniu wyższym niż przeciętnie (najbardziej w lubuskim – o 4,5%). W województwie opolskim wzrost cen w zakresie rekreacji i kultury był najniższy w kraju i wyniósł 0,3%.

Wzrosły ceny czasopism średnio o 10,8% (najbardziej w województwach: lubelskim, śląskim i zachodniopomorskim – po 11,0%) oraz gazet – o 8,9%, przy czym w mazowieckim notowano wzrost cen o 11,3%. Podrożały ceny biletów do kin, teatrów i na koncerty (średnio o 2,6%), zwłaszcza w województwach: świętokrzyskim (o 8,0%), podlaskim (o 6,3%), mazowieckim (o 5,7%) oraz lubelskim i opolskim (po 4,3%). Ceny książek natomiast najbardziej podrożały w skali roku w województwie wielkopolskim (o 4,4%, wobec 2,2% w kraju). Droższe były również opłaty za turystykę zorganizowaną (o 1,4%), a wzrost cen notowano w 13 województwach (największy w łódzkim i warmińsko-mazurskim – po 3,6%); spadek cen dotyczył opolskiego, śląskiego oraz lubelskiego (odpowiednio o: 6,0%, 1,0%,

0,4%). We wszystkich województwach mniej niż w analogicznym okresie ub. roku płacono za sprzęt audiowizualny, fotograficzny i informatyczny w granicach od 9,7% w świętokrzyskim do 4,7% w dolnośląskim (wobec spadku 6,5% w kraju).

W I kwartale br. opłaty w zakresie **edukacji** były niższe w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 6,2% (wobec wzrostu 2,7% przed rokiem). Spadek cen dotyczył wszystkich województw od 13,0% w zachodniopomorskim do 2,4% w świętokrzyskim.

W porównaniu z **poprzednim kwartałem** wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w I kwartale br. wyniósł średnio 0,2%. W województwach lubuskim i podkarpackim ceny wzrosły najbardziej w kraju (po 0,5%). Większy niż średnio w kraju wzrost cen obserwowano również w województwach: dolnośląskim, małopolskim, mazowieckim, śląskim oraz zachodniopomorskim (po 0,3%). W porównaniu z poprzednim kwartałem spadek cen odnotowano jedynie w województwie lubelskim (o 0,1%)

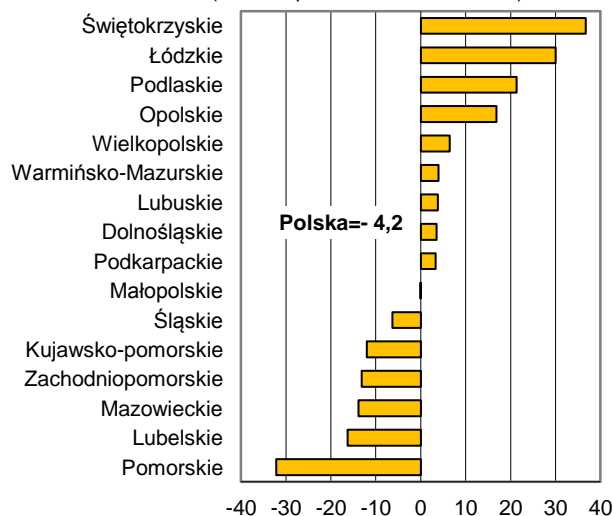
BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

W I kwartale 2014 r. oddano do użytkowania mniej mieszkań niż w analogicznym okresie 2013 r. Spadek odnotowano zarówno w budownictwie spółdzielczym oraz indywidualnym, jak i przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem.

Wzrosła liczba mieszkań ogółem, na których budowę wydano pozwolenia; spadła liczba pozwoleń na budowę mieszkań inwestorom indywidualnym.

W I kwartale br. **oddano do użytkowania** 35,6 tys. mieszkań, tj. o 4,2% mniej niż przed rokiem (kiedy odnotowano wzrost o 2,3%). Spadek wystąpił w 7 województwach, najgłębszy w pomorskim (32,2%, przed rokiem spadek o 4,5%), a najmniejszy w małopolskim (0,1%, wobec wzrostu przed rokiem o 16,1%). W pozostałych województwach odnotowano wzrost, największy w świętokrzyskim (o 36,7%) i łódzkim (o 30,0%), a najmniejszy w podkarpackim (o 3,3%) i dolnośląskim (o 3,5%). Najwięcej mieszkań oddano do użytkowania w województwach: mazowieckim, małopolskim, dolnośląskim i wielkopolskim, co stanowiło łącznie ponad połowę ogółu mieszkań w kraju.

**ZMIANA LICZBY MIESZKAŃ ODDANYCH DO UŻYTKOWANIA
W I KWARTALE 2014 R.**
(wzrost/spadek w skali roku w %)

Najgłębszy spadek mieszkań oddanych do użytkowania wystąpił w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 7,4%, wobec wzrostu przed rokiem o 6,0%). Zmniejszyła się również liczba mieszkań w budownictwie indywidualnym (o 3,6%, przed rokiem wzrost o 3,2%) oraz spółdzielczym (o 3,3%, w I kwartale 2013 r. spadek o 18,5%).

W porównaniu z I kwartałem ub. roku w ogólnej liczbie mieszkań oddanych do użytkowania nieznacznie zwiększył się udział budownictwa spółdzielczego (o 0,3 p.proc. do 2,8%) oraz budownictwa indywidualnego (o 0,2 p.proc. do 57,3%). Zmniejszył się

natomiast udział budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem (o 1,4 p.proc. do 37,2%).

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania wyniosła 104,7 m² i była o 1,1 m² mniejsza niż przed rokiem. Największe mieszkania budowano podobnie jak przed rokiem w województwie opolskim (130,1 m²), a najmniejsze w warmińsko-mazurskim (87,1 m²). W budownictwie spółdzielczym średnia powierzchnia mieszkania wyniosła 57,4 m², a w budownictwie indywidualnym – 137,9 m².

W I kwartale 2014 r. **wydano pozwolenia na budowę** 33,3 tys. mieszkań, tj. o 19,1% więcej niż w I kwartale 2013 r. (przed rokiem spadek o 23,1%). Wzrost odnotowano w 11 województwach największy w pomorskim, a najmniejszy w zachodniopomorskim. Najgłębszy spadek odnotowano w podlaskim i świętokrzyskim, a najmniejszy w śląskim. W I kwartale br. utrzymał się spadek pozwoleń wydanych inwestorom indywidualnym. W budownictwie realizowanym przez inwestorów indywidualnych wydano pozwolenia na budowę 14,3 tys. mieszkań, tj. o 2,1% mniej niż przed rokiem. Spadek zanotowano w 11 województwach, najgłębszy w zachodniopomorskim (o 33,0%), a najmniejszy w łódzkim (o 0,2%). Wyraźny wzrost wystąpił w województwach lubuskim i opolskim.

PRODUKCJA PRZEMYSŁU I BUDOWNICTWA

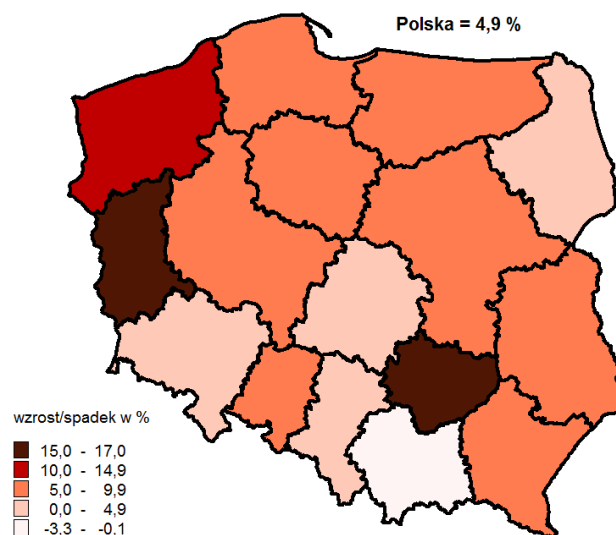
Produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) w I kwartale 2014 r. była o 4,9% wyższa niż w analogicznym okresie 2013 r. (w I kwartale 2013 r. odnotowano spadek o 2,0%).

W I kwartale 2014 r. **produkcja sprzedana budownictwa** (w cenach bieżących) była w skali roku wyższa o 6,3% (wobec spadku o 11,4% w analogicznym okresie 2013 r.).

Produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) w I kwartale 2014 r. była o 4,9% wyższa niż w analogicznym okresie 2013 r. (przed rokiem spadek o 2,0%). Wzrost produkcji odnotowano w 15 województwach, od 17,0% w świętokrzyskim do 0,2% w śląskim. W województwie małopolskim wystąpił spadek produkcji sprzedanej przemysłu o 3,3%.

ZMIANY PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU W I KWARTALE 2014 R.

(ceny stałe; I kwartał 2013=100)

Wzrostowi produkcji sprzedanej przemysłu towarzyszył wzrost przeciętnego zatrudnienia w przemyśle (średnio w kraju o 0,5%) obserwowany w 8 województwach. Największych wzrost zatrudnienia w przemyśle (o 5,5%) odnotowano w województwie mazowieckim, w którym wystąpił wzrost produkcji sprzedanej przemysłu większy niż średnio w kraju (o 6,8%). W województwie małopolskim, w którym odnotowano spadek produkcji przemysłu, wystąpił również jeden z głębszych spadków przeciętnego zatrudnienia w przemyśle (o 2,1%).

Wartość **produkcji sprzedanej budownictwa** (w cenach bieżących) była w I kwartale 2014 r. o 6,3% wyższa w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku (w I kwartale 2013 r. spadek o 11,4%). Wzrost odnotowano w 13 województwach, największy w opolskim

o 44,1% (przed rokiem spadek o 9,9%), najmniejszy w mazowieckim o 4,7% (przed rokiem spadek o 7,7%). W województwach świętokrzyskim, lubelskim i zachodniopomorskim wystąpił spadek produkcji sprzedanej budownictwa odpowiednio o 24,8%, 22,5% i 9,8% (wobec odpowiednio spadku o 12,4%, wzrostu o 9,8% i spadku 18,8% przed rokiem).

Wzrostowi produkcji sprzedanej budownictwa towarzyszył spadek przeciętnego zatrudnienia w budownictwie (przeciętnie o 8,7%), notowany w 15 województwach. Najgłębszy spadek wystąpił w województwie śląskim (o 11,7%); najmniejszy w podlaskim (o 1,5%). Przeciętne zatrudnienie wzrosło w województwie opolskim (o 11,2%), w którym odnotowano największy wzrost produkcji sprzedanej budownictwa.

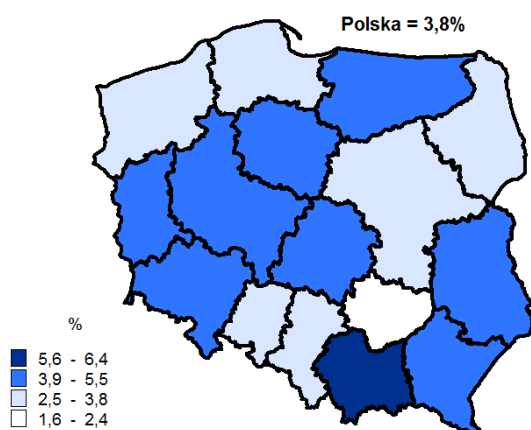
Blisko połowę produkcji sprzedanej przemysłu (49,2%) oraz ponad połowę budownictwa (52,6%) nadal realizowały przedsiębiorstwa mające siedzibę w 3 województwach: mazowieckim, śląskim i wielkopolskim.

WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW

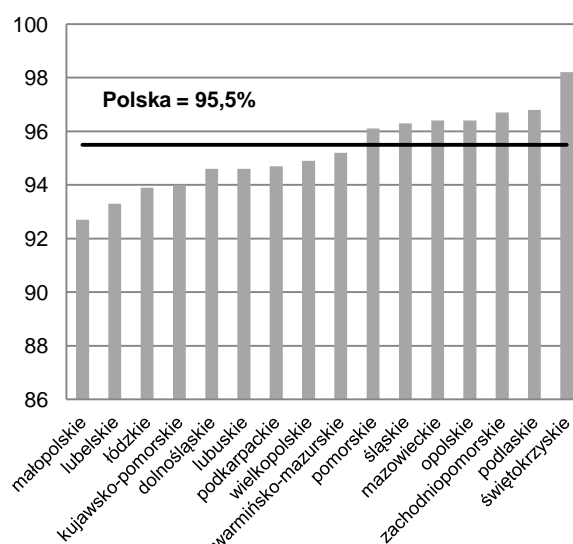
W I kwartale 2014 r. **wyniki finansowe** badanych przedsiębiorstw niefinansowych były lepsze od uzyskanych w analogicznym okresie poprzedniego roku. Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe były korzystniejsze.

Wzrost przychodów z całokształtu działalności (o 2,7%) był większy od wzrostu kosztów ich uzyskania (o 2,1%), co wpłynęło na poprawę wskaźnika poziomu kosztów – z 96,0% przed rokiem do 95,5%. W skali roku zwiększyły się wskaźniki rentowności obrotu brutto (z 4,0% do 4,5%) i netto (z 3,2% do 3,8%) oraz wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (z 4,3% do 4,5%). Wynik finansowy netto był wyższy o 20,6% (wzrost zysku netto o 4,7% i spadek straty netto o 23,5%), przy wzroście o 1,6% kwoty obciążeń wyniku finansowego brutto. Odnotowano większy udział podmiotów rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów (wzrost o 6,0 p.proc. do 67,9%). Zwiększył się także ich udział w przychodach z całokształtu działalności gospodarczej (o 0,9 p.proc. do 73,9%).

**WSKAŹNIK RENTOWNOŚCI OBROTU NETTO
W BADANYCH PRZEDSIĘBIORSTWACH
NIEFINANSOWYCH W I KWARTALE 2014 R.**

WSKAŹNIK POZIOMU KOSZTÓW W I KWARTALE 2014 R.

Polepszenie wskaźnika poziomu kosztów odnotowano w 11 województwach, w większości było to spowodowane szybszym wzrostem **przychodów z całokształtu działalności** niż **kosztów ich uzyskania**. W województwie lubuskim wskaźnik pozostał na podobnym poziomie jak w roku ubiegłym, natomiast w dolnośląskim, podlaskim, śląskim i pomorskim pogorszył się.

Wynik finansowy brutto zwiększył się w skali roku o 16,9% do 25584,9 mln zł (zysk brutto 33239,4 mln zł, strata brutto 7654,6 mln zł). **Obciążenia wyniku finansowego brutto** w wysokości 4326,0 mln zł wzrosły w skali roku o 69,7 mln zł.

Wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 21258,9 mln zł (zysk netto 28860,4 mln zł, strata netto 7601,5 mln zł), wobec 17622,8 mln zł przed rokiem. Polepszenie wartości wyniku finansowego brutto odnotowano w 12, a netto w 13 województwach.

W województwach: dolnośląskim, śląskim i pomorskim wynik finansowe brutto i netto pogorszyły się w porównaniu z I kwartałem 2013 r.

Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów zwiększył się o 0,2 p.proc. i wyniósł 4,5%. Poprawę wskaźnika zaobserwowano w 10 województwach, największe w świętokrzyskim. W pozostałych województwach nastąpiło pogorszenie wskaźnika - najgłębsze w dolnośląskim (z 7,3% do 5,4%).

W badanych podmiotach **wskaźnik rentowności obrotu brutto** zwiększył się w skali roku o 0,5 p.proc. i wyniósł 4,5%, a **wskaźnik rentowności obrotu netto** – o 0,6 p.proc. i ukształtował się na poziomie 3,8%. Wzrost wskaźnika rentowności obrotu brutto odnotowano w 11, a netto w 12 województwach. Rozpiętość wskaźnika rentowności obrotu brutto wyniosła 5,5 p.proc. (od 1,8% w woj. świętokrzyskim do 7,3% w woj. małopolskim). Rozpiętość wskaźnika rentowności obrotu netto wyniosła 4,8 p.proc.; w granicach od 1,6% w świętokrzyskim do 6,4% w małopolskim.

Udział liczby przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów oraz udział ich przychodów w przychodach z całokształtu działalności w I kwartale 2014 r. kształtował się następująco:

WOJEWÓDZTWA	Udział jednostek rentownych w %		WOJEWÓDZTWA	Udział jednostek rentownych w %	
	w liczbie jednostek ogółem	w przychodach z całokształtu działalności		w liczbie jednostek ogółem	w przychodach z całokształtu działalności
POLSKA	67,9	73,9			
Łódzkie	70,2	87,2	Śląskie	69,6	78,2
Podkarpackie	68,0	86,2	Kujawsko-pomorskie	68,8	76,9
Podlaskie	65,0	85,7	Małopolskie	66,7	76,4
Warmińsko-mazurskie	66,9	84,3	Lubelskie	63,3	75,8
Lubuskie	74,7	83,8	Opolskie	63,8	73,4
Dolnośląskie	69,1	83,7	Świętokrzyskie	61,9	69,3
Zachodniopomorskie	69,4	79,5	Mazowieckie	64,4	64,7
Wielkopolskie	72,1	79,4	Pomorskie	69,0	63,9

Udział podmiotów rentownych w przychodach z całokształtu działalności zwiększył się w skali roku z 73,0% do 73,9%; największy wzrost wystąpił w województwie pomorskim. Zwiększył się również ich udział w ogólnej liczbie badanych podmiotów gospodarczych z 61,9% do 67,9%; w największym stopniu w województwie lubuskim.

ROLNICTWO

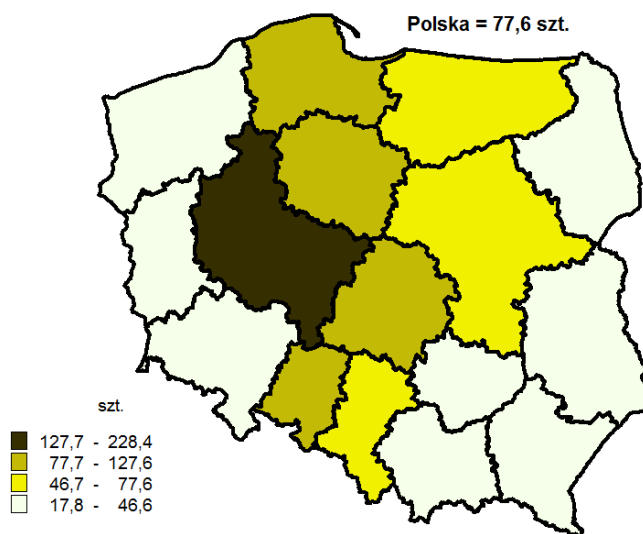
Na podstawie wiosennej oceny stanu upraw rolnych i ogrodniczych oceniono, że w bieżącym roku uprawy ozime przezimowały zdecydowanie lepiej niż w roku ubiegłym. Wstępne wyniki reprezentacyjnego badania pogłowia trzody chlewnej, przeprowadzonego w marcu br. wskazują na, pierwszy od ponad trzech lat, wzrost liczebności pogłowia tego gatunku w skali roku. Na rynku rolnym w marcu br. obserwowano spadek cen skupu w skali roku większości podstawowych produktów rolnych, z wyjątkiem cen mleka i ziemniaków.

Wstępne wyniki reprezentacyjnego badania **pogłowia trzody chlewnej** przeprowadzonego w marcu 2014 r., wskazują na wyhamowanie trendu spadkowego w chowie tego gatunku. Na początku marca 2014 r. pogłowie trzody chlewnej liczyło 11186,0 tys. sztuk i było większe o 254,7 tys. sztuk (o 2,3%) od stanu notowanego w analogicznym okresie 2013 r. W skali roku zwiększyła się liczebność większości grup wiekowo-użytkowych, a największy wzrost odnotowano w przypadku trzody chlewnej na ubój o wadze 50 kg i więcej (o 11,2%). Stan pogłowia grup decydujących o wielkości produkcji – warchlaków i tuczników – zwiększył się w skali roku odpowiednio o 2,8% i o 0,2%. Pogłowie loch na chów i loch prośnych, których wielkość określa aktualne możliwości reprodukcyjne stada, ukształtowały się na nieco wyższym poziomie niż w analogicznym okresie ubiegłego roku (odpowiednio o 0,3% i o 0,5%). Jedynie liczebność prosiąt zmniejszyła się (o 8,5%).

W skali roku wzrost pogłowia trzody chlewnej odnotowano w 12 województwach, w granicach od 5,5% w lubuskim do 0,1% w łódzkim. Spadek pogłowia wystąpił w dolnośląskim (o 22,9%), małopolskim (o 10,2%), podlaskim (o 2,6%) i śląskim (o 2,2%).

OBSADA TRZODY CHLEWNEJ NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH W 2014 R.

Stan w marcu

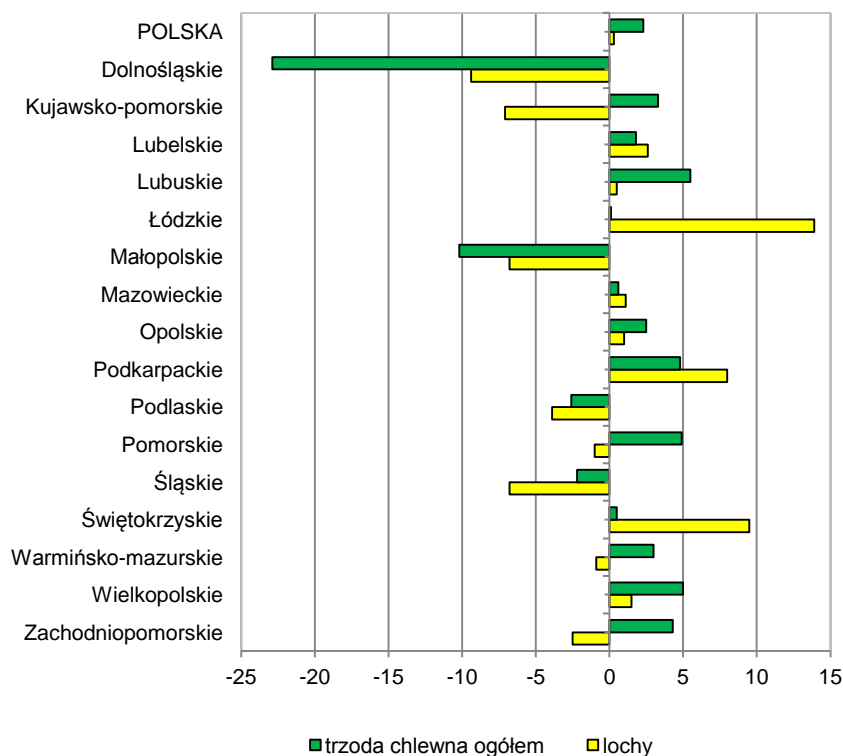

Podobnie jak w poprzednich okresach, ponad 60% krajowego pogłowia trzody chlewnej znajdowało się na terenach czterech województw: wielkopolskiego, kujawsko-pomorskiego, łódzkiego i mazowieckiego (odpowiednio 35,4%, 11,6%, 8,7% i 8,4%). Najmniej trzody notowano w lubuskim (1,4%), dolnośląskim (1,5%), podkarpackim i małopolskim (po 1,6%).

Stado loch na chów w marcu br. ukształtowało się na poziomie 1010,1 tys. sztuk i w porównaniu ze stanem sprzed roku było wyższe o 2,9 tys. sztuk. Wzrost pogłowia loch odnotowano w 8 województwach, w granicach od 13,9% w łódzkim do 0,5% w lubuskim. Najgłębszy spadek stada loch wystąpił w dolnośląskim (o 9,4%) i kujawsko-pomorskim (o 7,1%).

ZMIANY W POGŁOWIU TRZODY CHLEWNEJ W 2014 R.

Stan w marcu (wzrost/spadek w skali roku w %)

W marcu 2014 r. przeciętne ceny **pszenicy** i **żyta**, zarówno w skupie jak i na targowiskach, w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku były niższe.

Za 1 dt **pszenicy** w **skupie** płacono średnio 75,48 zł (o 22,9% mniej niż w marcu ub. roku). W 7 województwach średnie ceny pszenicy były wyższe od przeciętnej w kraju, najwyższe notowano w pomorskim (79,06 zł za 1 dt) i mazowieckim (79,02 zł). Najmniej za 1 dt pszenicy w skupie płacono w małopolskim (69,70 zł) i podkarpackim (70,57 zł). Spadek cen odnotowano we wszystkich województwach, w granicach od 25,9% w dolnośląskim do 19,2% w mazowieckim. W marcu br. na **targowiskach** za 1 dt pszenicy płacono średnio 90,12 zł (o 12,7% mniej niż przed rokiem). Spadek cen odnotowano we wszystkich województwach, w granicach od 26,4% w opolskim do 3,2% w warmińsko-mazurskim.

W 6 województwach ceny pszenicy były wyższe od przeciętnej w kraju, najwyższe notowano na targowiskach w podkarpackim (97,26 zł za 1 dt) i warmińsko-mazurskim (96,79 zł). Najmniej za 1 dt pszenicy płacono w zachodniopomorskim (82,00 zł) i kujawsko-pomorskim (82,71 zł).

W marcu br. za 1 dt **żyta w skupie** płacono średnio 57,22 zł, tj. o 26,3% mniej niż przed rokiem. Spadek cen wystąpił we wszystkich województwach, w granicach od 33,7% w małopolskim do 18,6% w podlaskim. W zachodniopomorskim, pomorskim i kujawsko-pomorskim średnie ceny skupu żyta za 1 dt były wyższe od przeciętnej krajowej i wynosiły odpowiednio 60,85 zł, 59,52 zł i 57,42 zł. Najmniej za żyto w skupie płacono w małopolskim (47,08 zł za 1 dt) i świętokrzyskim (47,92 zł). Na **targowiskach** za 1 dt żyta płacono średnio 68,07 zł, tj. o 13,0% mniej niż przed rokiem. Spadek cen odnotowano we wszystkich badanych 12 województwach, w granicach od 18,9% w mazowieckim do 0,4% w podkarpackim. W 8 województwach średnie ceny żyta były wyższe od przeciętnej w kraju, w tym najwyższe w małopolskim (82,93 zł). Najmniej za 1 dt żyta płacono w mazowieckim (57,01 zł).

Przeciętna cena **ziemniaków jadalnych** na targowiskach w marcu 2014 r. była o 53,3% wyższa niż przed rokiem i wynosiła 123,91 zł za 1 dt. Wzrost cen ziemniaków odnotowano we wszystkich województwach (od 37,7% w zachodniopomorskim do 82,9% w podlaskim). W 11 województwach średnie ceny ziemniaków były wyższe od przeciętnej w kraju. Najwięcej za ziemniaki płacono na targowiskach w lubuskim (144,07 zł za 1 dt), a najmniej w świętokrzyskim (103,00 zł za 1 dt).

W marcu 2014 r. za 1 kg **żywca rzeźnego wołowego** (bydła bez cieląt) w skupie płacono średnio 6,00 zł, tj. o 5,8% mniej niż przed rokiem. Spadek cen odnotowano w 15 województwach, w granicach od 14,0% w lubuskim do 0,6% w opolskim. Więcej niż przed rokiem za żywca wołowego płacono w świętokrzyskim (o 0,7%). W 7 województwach średnie ceny skupu były wyższe od przeciętnej w kraju. Rozpiętość cen skupu za 1 kg żywca wołowego wynosiła od 5,31 zł w lubuskim do 6,86 zł w lubelskim.

Przeciętna cena skupu **żywca rzeźnego wieprzowego** w marcu 2014 r. była niższa w skali roku o 11,6% i wynosiła 4,73 zł za 1 kg. Spadek cen odnotowano we wszystkich województwach, w granicach od 34,3% w lubuskim do 2,6% w małopolskim. Rozpiętość cen skupu żywca wieprzowego za 1 kg wynosiła od 4,13 zł w lubuskim do 5,05 zł w dolnośląskim. W 8 województwach średnie ceny skupu żywca wieprzowego były wyższe od średniej krajowej.

W marcu br. w obrocie targowiskowym za **1 prosię na chów** średnio płacono 159,50 zł, tj. o 5,1% mniej niż przed rokiem. Spadek cen odnotowano w 10 województwach (spośród 12 badanych), w granicach od 12,8% w kujawsko-pomorskim do 5,6% w podkarpackim. Więcej za prosię do dalszego chowu w ujęciu rocznym płacono na targowiskach w śląskim

(o 9,6%) i małopolskim (o 4,9%). W 3 województwach średnie ceny prosiąt były wyższe od średniej krajowej. Najwięcej za prosię płacono w śląskim (214,44 zł), a najmniej w kujawsko-pomorskim (139,29 zł).

W marcu 2014 r. w skupie za 100 l **mleka krowiego** płacono 150,31 zł, tj. o 19,9% więcej niż przed rokiem. Wzrost cen odnotowano we wszystkich województwach, w granicach od 27,9% w podkarpackim do 14,5% w lubelskim. W 8 województwach średnie ceny skupu mleka były wyższe od przeciętnej krajowej. Rozpiętość cen skupu mleka za 100 l wynosiła od 137,19 zł w małopolskim do 161,39 zł w zachodniopomorskim.

DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2013 R.

W 2013 r. **dochody** ogółem budżetów jednostek samorządu terytorialnego wyniosły 183458,3 mln zł, a **wydatki** 183838,6 mln zł. Wysokość łącznego deficytu wszystkich jednostek samorządu terytorialnego stanowiła 0,2% w relacji do uzyskanych dochodów i wyniosła minus 380,4 mln zł. Wynik budżetów miast na prawach powiatu oraz województw zamknął się deficytem, natomiast gminy oraz powiaty zakończyły rok nadwyżką budżetową.

Dochody budżetów **gmin** osiągnęły poziom 80043,4 mln zł (96,8% planu przyjętego w uchwałach rad gmin), natomiast wydatki wyniosły 79442,5 mln zł (92,4% planowanej kwoty wydatków). Wynik budżetów osiągniętych przez gminy był dodatni, wyniósł 600,9 mln zł i stanowił 0,8% w relacji do dochodów. W 13 województwach odnotowano wyższe dochody niż wydatki. Nadwyżka budżetowa w relacji do dochodów ukształtowała się na poziomie od 2,9% w województwie lubuskim, do 0,1% w mazowieckim. Natomiast w śląskim, małopolskim i zachodniopomorskim budżety jednostek z tej grupy zrealizowano z niewielkim deficytem. Dochody własne w strukturze dochodów ogółem budżetów gmin stanowiły 48,2%, a subwencja ogólna z budżetu państwa – 31,0%. W poszczególnych województwach udział dochodów własnych w dochodach ogółem był zróżnicowany i wyniósł od 34,7% w województwie lubelskim do 58,7% w dolnośląskim. Największy udział subwencji ogólnej z budżetu państwa w dochodach ogółem miały budżety gmin województwa lubelskiego (39,2%), a najmniejszy – dolnośląskiego (22,7%).

Wydatki bieżące stanowiły 61,1% wydatków ogółem budżetów gmin, a wydatki majątkowe – 16,6%. Wyższy niż średnio w kraju udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem odnotowano w 6 województwach, w tym najwyższy w województwie opolskim (67,0%). Największy poziom wydatków majątkowych w wydatkach ogółem odnotowano w województwie dolnośląskim (18,3%), a najniższy w warmińsko-mazurskim (13,0%).

W 2013 r. dochody **miast na prawach powiatu** wykonane zostały w kwocie 64216,6 mln zł (96,9% planu według uchwał ich organów), a wydatki 64952,6 mln zł (93,4% planu). Wynik finansowy budżetów miast na prawach powiatu był ujemny i wyniósł minus 736,0 mln zł. Deficyt odnotowano w miastach na prawach powiatu w 12 województwach, który w relacji do dochodów stanowił od 0,2% w województwie mazowieckim do 5,6% w opolskim. W województwach dolnośląskim, małopolskim, lubuskim i pomorskim dochody były większe niż wydatki odpowiednio o 2,1%, 1,9%, 1,2% i 0,9%.

W strukturze dochodów budżetów miast na prawach powiatu dochody własne stanowiły 62,4%. Najwyższy udział dochodów własnych w dochodach ogółem miały budżety miast na prawach powiatu województwa mazowieckiego (73,6%), natomiast w podkarpackim udział ten był najniższy (44,7%). Udział podatku dochodowego od osób fizycznych w dochodach wyniósł 23,5%; największy udział odnotowano w województwie mazowieckim (28,5%), a najmniejszy w podkarpackim (16,8%). Dochody z tytułu podatku od nieruchomości wyniosły 11,6% ogółu dochodów budżetów miast na prawach powiatu. Największy udział w dochodach z tego podatku odnotowały budżety miast na prawach powiatu województwa śląskiego (14,3%), a najmniejszy – świętokrzyskiego (9,4%).

Dotacje celowe z budżetu państwa wyniosły 5497,1 mln zł i stanowiły 8,6% dochodów ogółem budżetów miast na prawach powiatu, w tym na zadania z zakresu administracji

rządowej przeznaczono 5,9% dochodów. Największy udział dotacji celowych w dochodach omawianych jednostek był w województwie świętokrzyskim (12,6%), a najmniejszy w mazowieckim (5,4%).

Subwencja ogólna z budżetu państwa wyniosła 13547,2 mln zł, a jej udział w dochodach budżetów miast na prawach powiatu kształtował się na poziomie 21,1% (część oświatowa, która jest częścią subwencji ogólnej, stanowiła 19,6% dochodów ogółem). Największy udział subwencji ogólnej z budżetu państwa odnotowano w województwie podkarpackim (30,3%), a najmniejszy w mazowieckim (14,9%).

Wydatki bieżące miast na prawach powiatu wyniosły 40397,7 mln zł (62,2% ogółu wydatków). W 6 województwach udział wydatków bieżących był wyższy niż średnio w kraju. Najwyższym udziałem wydatków bieżących w wydatkach ogółem charakteryzowało się województwo małopolskie (68,1%), a najniższym lubelskie (57,4%).

Wydatki majątkowe budżetów miast na prawach powiatu stanowiły 12418,1 mln zł czyli 19,1% wydatków ogółem; udział ten wynosił od 8,7% w województwie lubuskim do 25,7% w łódzkim. W strukturze wydatków ogółem największe wydatki poniesione zostały na oświatę i wychowanie (28,8%) oraz na pomoc społeczną (10,8%). Najwyższy udział wydatków na oświatę i wychowanie odnotowano w województwie lubuskim (39,1%), a najniższy w mazowieckim (23,0%). Na pomoc społeczną najwyższy udział wydatków przeznaczono w województwie świętokrzyskim (17,4%), a najniższy w mazowieckim (6,9%).

W 2013 r. dochody budżetów **powiatów** wyniosły 23077,6 mln zł (98,0% planu według uchwał ich organów), a wydatki 22916,5 mln zł (94,2% planu). Wynik finansowy budżetów był dodatni i wyniósł 161,0 mln zł. W 12 województwach odnotowano nadwyżkę, która stanowiła od 3,4% zrealizowanych dochodów w województwie opolskim do 0,4% w kujawsko-pomorskim. W pomorskim dochody i wydatki powiatów były na zbliżonym poziomie. Natomiast w świętokrzyskim, warmińsko-mazurskim i mazowieckim odnotowano deficyt budżetów, który stanowił odpowiednio 1,6%, 1,1% i 0,5% dochodów. W strukturze dochodów budżetów powiatów dochody własne stanowiły 29,9%. Najwyższy ich udział w strukturze dochodów osiągnęły powiaty województwa śląskiego (35,3%), natomiast najniższy – podkarpackiego (22,0%). Udział podatku dochodowego od osób fizycznych, który należy do dochodów własnych powiatów, wyniósł średnio dla kraju 15,2%; największy udział tego podatku przypadał na budżety powiatów w województwie śląskim (21,5%), a najmniejszy w warmińsko-mazurskim (10,1%).

Dotacje celowe z budżetu państwa wyniosły 4034,8 mln zł i stanowiły 17,5% dochodów ogółem budżetów powiatów, w tym zadania z zakresu administracji rządowej stanowiły 11,8% dochodów powiatów. Największy udział dotacji celowych z budżetu państwa w dochodach budżetów omawianych jednostek był w województwie podlaskim (19,8%), a najmniejszy w wielkopolskim (14,6%).

Subwencja ogólna z budżetu państwa dla powiatów wyniosła 10277,5 mln zł, a jej udział w dochodach budżetów powiatów kształtował się na poziomie 44,5%, z czego większość przypadła na oświatę (8024,3 mln zł). W województwie warmińsko-mazurskim subwencja ogólna stanowiła najwyższy udział (50,0%) w dochodach ogółem, z kolei najniższy udział odnotowano w województwie śląskim (36,7%).

Wydatki bieżące powiatów wyniosły 17350,8 mln zł i stanowiły 75,7% wydatków ogółem. W 10 województwach udział wydatków bieżących był wyższy niż średnio w kraju. Udział wydatków bieżących w strukturze wydatków ogółem był najwyższy w powiatach województwa lubuskiego (82,2%), a najniższy w podkarpackim (71,8%).

Wydatki majątkowe budżetów powiatów wynosiły 2854,1 mln zł i stanowiły 12,5% wydatków ogółem. Udział tych wydatków kształtował się od 7,6% w województwie lubuskim do 17,4% w podkarpackim. Największe wydatki budżetów powiatów przypadły na oświatę i wychowanie (31,4% wydatków ogółem) oraz pomoc społeczną (14,8%). Najwyższy udział wydatków na oświatę i wychowanie odnotowano w województwie opolskim (35,2%), a najniższy w podlaskim (26,6%). Natomiast na pomoc społeczną najwięcej wydatków poniesiono w województwie lubuskim (17,6%), a najmniej w podlaskim (11,2%).

Dochody budżetów **województw** w 2013 r. wyniosły 16120,7 mln zł (95,6% planu według uchwał sejmików wojewódzkich), natomiast wydatki 16527,0 mln zł (90,3% planu). Rok budżetowy 2013 r. województw zakończył się deficytem w kwocie minus 406,3 mln zł (tj. 2,5% ogółu zrealizowanych dochodów). W 8 województwach odnotowano deficyt budżetowy, z czego największy w województwie wielkopolskim (stanowiący 18,4% dochodów), a najmniejszy w łódzkim (0,3%). W pozostałych województwach dochody były wyższe niż wydatki, nadwyżka stanowiła od 0,1% dochodów w małopolskim do 6,2% w opolskim.

W strukturze dochodów budżetów województw, dochody własne stanowiły 39,1% dochodów ogółem. W poszczególnych województwach udział dochodów własnych w dochodach ogółem był zróżnicowany i stanowił od 17,4% w podkarpackim do 69,8% w województwie mazowieckim.

Dotacje celowe z budżetu państwa wyniosły 1975,0 mln zł i stanowiły 12,3% dochodów ogółem budżetów województw. Największy udział dotacji celowych odnotowano w województwie lubuskim (34,9%), a najmniejszy w śląskim (5,8%).

Subwencja ogólna z budżetu państwa stanowiła 2639,3 mln zł czyli 16,4% dochodów ogółem budżetów województw. Najwyższy udział subwencji ogólnej w dochodach odnotowano w województwie kujawsko-pomorskim (29,1%), a najniższy w mazowieckim (6,5%).

Wydatki bieżące województw wyniosły 5025,4 mln zł tj. 30,4% wydatków. Największy udział wydatków bieżących odnotowano w województwie lubuskim (47,6%), a najmniejszy w warmińsko-mazurskim (23,3%). W 2013 r. na finansowanie wydatków z działu transport i łączność przeznaczono 41,5% wydatków z budżetów województw. Największy udział tych wydatków wykazano w województwie warmińsko-mazurskim (61,1%), natomiast najmniejszy w mazowieckim (27,9%).

Wydatki majątkowe stanowiły przeciętnie 39,7% ogółu wydatków budżetów województw. W poszczególnych województwach udział tych wydatków wyniósł od 21,0% w mazowieckim do 58,3% w świętokrzyskim.